

System územního plánování v České republice a Svobodném státě Sasko

Ziel 3 | Cíl 3

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

STAATSMINISTERIUM
DES INNERN

LANDESAMT FÜR UMWELT,
LANDWIRTSCHAFT
UND GEOLOGIE

Europäische Union, Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung, Investition in Ihre
Zukunft / Evropská unie, Evropský fond pro
regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Regionaler Planungsverband
Oberlausitz-Niederschlesien

[The following text is a dense block of redacted content, appearing as a solid black area.]

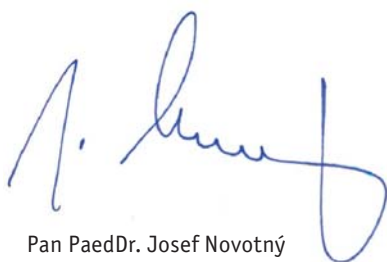
Předmluva

Vážení čtenáři,

Rozšířením Evropské unie v roce 2004 dostaly Česká republika a Svobodný stát Sasko novou příležitost ke spolupráci a výměně vzájemných zkušeností. Nová situace přinesla a přináší především pro česko – saské pohraničí významné úkoly při rozvíjení těchto oblastí v silné regiony, které zprostředkovávají stále intenzivnější spolupráci Čechů a Sasů v nejrůznějších oblastech společenského a hospodářského života. Regiony se tak mohou rozvinout v součást nového centrálního hospodářského prostoru v Evropě. Mimořádnou úlohu má přitom územní plánování a jeho řídicí a koordinační funkce. Pomocí česko – saského projektu CROSS-DATA jsou vytvářeny důležité základy pro rozvoj území na obou stranách hranice v integrující se regiony.

Předkládaná dvoujazyčná publikace, která byla v rámci projektu CROSS-DATA, financovaného z programu Cíl 3, připravena českými a saskými pracovníky územního plánování, má sloužit k prohloubení vzájemné spolupráce v oblasti územního plánování. Odráží společné znalosti rozdílných systémů územního plánování v České republice a ve Svobodném státě Sasko. Jejím cílem je pomáhat především pracovníkům územního plánování a zájemcům z řad odborné veřejnosti k lepšímu pochopení systému územního plánování sousední země a usnadnit jejich vzájemnou koordinaci.

Partnerům projektu přejeme i jménem Lead Partnera projektu, Saského státního ministerstva vnitra, hejtmanů Ústeckého a Libereckého kraje a předsedajících regionálních plánovacích svazů Saská Kamenice, Horní Polabí/Východní Krušnohoří a Horní Lužice – Dolní Slezsko dobré výsledky při realizaci projektu CROSS-DATA a všem občanům z řad odborné i laické veřejnosti dobré soužití na obou stranách hranice.

Pan PaedDr. Josef Novotný
Hejtman Karlovarského kraje
(Český koordinátor)

Seznam vyobrazení

Obrázek 1:	Území, zahrnuté do projektu CROSS–DATA s vyznačením českých krajů, saských plánovacích regionů a sídel všech partnerských institucí	7
Obrázek 2:	Kompetence v oblasti územního a zemského plánování v Sasku	11
Obrázek 3:	Systém územního plánování v Německu	14
Obrázek 4:	Regionální plán – koordinace nároků na využití	16
Obrázek 5:	Postup při pořizování regionálních plánů	17
Obrázek 6:	Územní a strategické plánování v České republice	24
Obrázek 7:	Organizace územního plánování na území České republiky	26
Obrázek 8:	Odborná působnost a nástroje územního plánování	26
Obrázek 9:	Proces pořízení zásad územního rozvoje	28
Obrázek 10:	Postup pořízení územního plánu	33
Obrázek 11:	Nástroje územního plánování	34
Obrázek 12:	Porovnání systémů územního plánování v Česku a v Sasku	51

Obsah

1	Projekt CROSS-DATA, financovaný z programu Cíl 3	6
2	Územní plánování ve Svobodném státě Sasko	8
2.1	Legislativa	8
2.2	Systém a organizace	9
2.3	Územní plány	11
2.3.1	Zásadní obsahy a nástroje územních plánů	12
2.3.2	Zemský rozvojový plán	15
2.3.3	Regionální plány	15
2.3.4	Hnědouhelné plány	16
2.3.5	Postup pořizování územních plánů obecně	16
2.4	Realizace územních plánů	18
2.4.1	Formální nástroje územního plánování	18
2.4.2	Neformální nástroje	19
2.5	Monitoring území	20
2.6	Územní plánování v obcích	22
3	Systém a organizace prostorového plánování v České republice	24
3.1.	Legislativa	25
3.1.1	Územní plánování	25
3.1.2	Strategické plánování	25
3.2	Systém a organizace územního plánování	25
3.2.1	Státní úroveň	27
3.2.2	Na úrovni kraje	28
3.2.3	Na úrovni obce	31
3.3	Systém a organizace strategického plánování	35
3.3.1	Na úrovni státu	35
3.3.2	Na úrovni kraje	35
3.3.3	Na úrovni obce	36
4	Porovnání systémů územního plánování v Česku a v Sasku	37
5	Glosář	39
5.1	Německá terminologie územního plánování	39
5.2	Česká terminologie	44
	Zkratky	47
6	Použitá literatura	48
6.1	Odkazy na literaturu pro popis německého/saského systému plánování	48
6.2	Použitá literatura a zdroje Česká republika	48

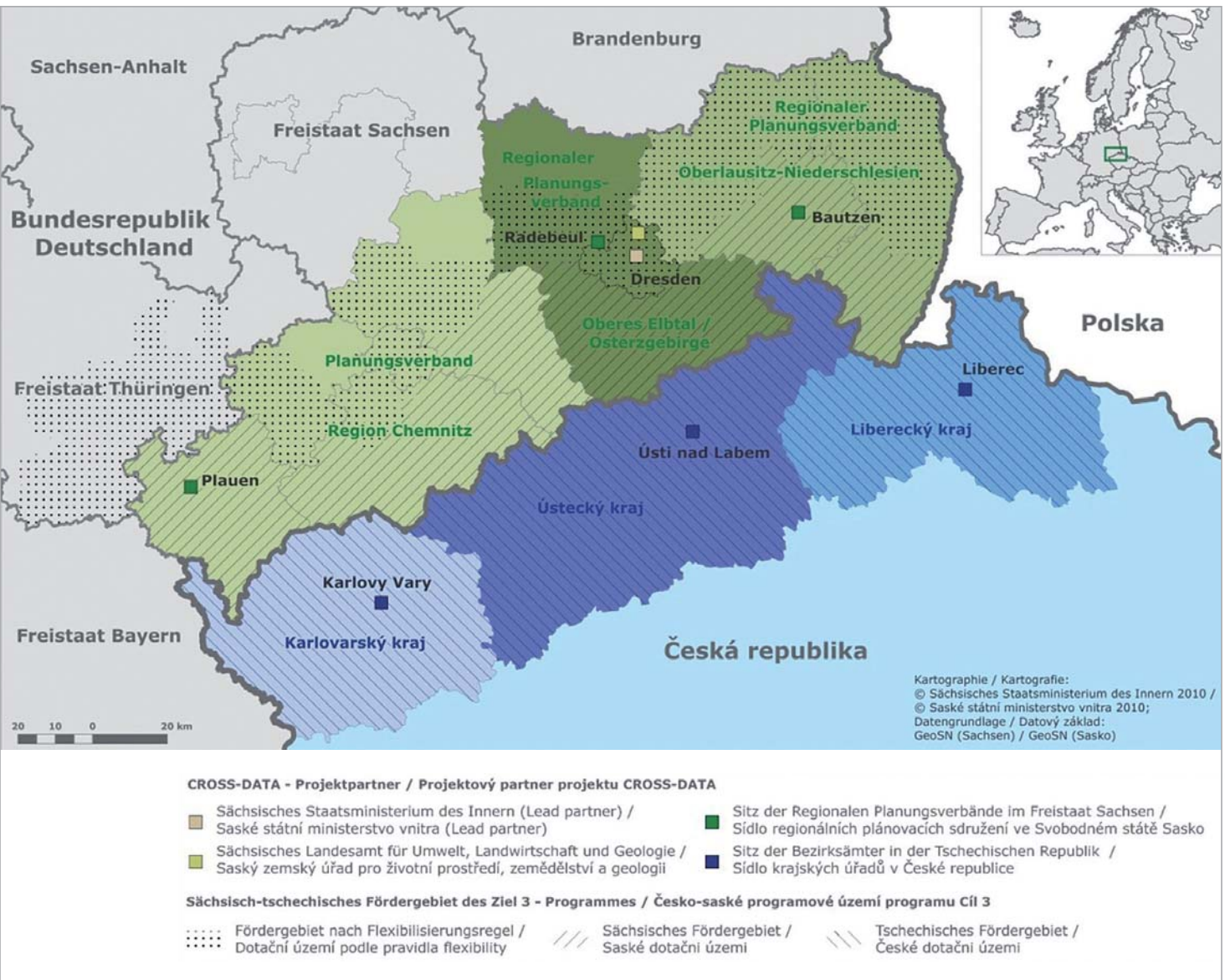
1. Projekt CROSS-DATA, financovaný z programu Cíl 3

Pod vedením Saského státního ministerstva vnitra je od března roku 2010 realizován projekt „CROSS-DATA – přeshraniční systém managementu dat pro územní plánování (česko-saský informační systém pro územní plánování)“. Projekt (www.cross-data.eu) je financován z programu Cíl 3 na podporu přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou 2007 – 2013:

V rámci projektu vyvíjejí odborníci z oblastí územního plánování a prostorových informací společně internetový česko – saský informační systém pro pracovníky v územním a prostorovém plánování a pro zájemce z řad veřejnosti. Cílem projektu je zvýšení efektivity přeshraniční koordinace územního plánování, zlepšení společného využití jednotlivých databází a vzájemná přeshraniční výměna informací. Doba realizace projektu CROSS-DATA činí 36 měsíců, projekt bude ukončen v únoru roku 2013.

Následující přehled ukazuje krátkou charakteristiku českých krajů a německých plánovacích regionů, zahrnutých do tohoto projektu:

Označení regionu	Počet obyvatel (stav 31.12.2010)	Rozloha (v km ²)	Počet měst a obcí (z toho s rozšířenou působností na české straně)
Region Saská Kamenice	1.526.091	6524	204
Region Horní Polabí / Východní Krušnohoří	1.028.439	3434	74
Region Horní Lužice – Dolní Slezsko	598.435	4497	118
Karlovarský kraj	307.444	3314	132 (7)
Ústecký kraj	836.045	5335	345 (16)
Liberecký kraj	439.942	3163	215 (10)

Obrázek 1: Území zahrnuté do projektu CROSS-DATA s vyznačením českých krajů, saských plánovacích regionů a sídel všech partnerských institucí

Partnery projektu jsou kromě Saského státního ministerstva vnitra jako vedoucího partnera tři české kraje: Liberecký, Ústecký a Karlovarský a saské příhraniční regionální plánovací svazy: Region Saská Kamenice (Regionaler Planungsverband Region Chemnitz), Horní Polabí/Východní Krušnohoří (Regionaler Planungsverband Oberes Elbtal/Osterzgebirge) a Horní Lužice/Dolní Slezsko (Regionaler Planungsverband Oberlausitz/Niederschlesien). Dále je do projektu zapojen Saský zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii jako vlastník a poskytovatel řady dat z oblasti životního prostředí.

2. Územní plánování ve Svobodném státě Sasko

Celkové prostorové plánování v Německu probíhá jak na úrovni spolku, tak i na úrovni spolkových zemí, regionů a obcí. Územní plánování v širším slova smyslu zahrnuje územní plánování spolku (SRN), zemské plánování a regionální plánování jako územní plánování ve spolkových zemích a komunální směrné stavební plánování. Slouží jako nadřazené a souhrnné plánování ve vztahu k odbornému plánování (např. dopravnímu plánování, plánování sítě škol), které se na rozdíl od územního plánování zabývá jen speciálními tématy.

Hlavní ideou územního plánování pro spolek, spolkové země a regiony je udržitelný územní rozvoj, který harmonizuje sociální a hospodářské nároky na prostor s jeho ekologickými funkcemi a vede k trvalému plošně vyrovnanému uspořádání.

Hlavním úkolem územního plánování je vytvoření mezioborových, dlouhodobých rozvojových plánů jako plánů územního plánování. Pro oblast celého Svobodného státu Sasko to je Zemský rozvojový plán a pro jeho dílčí oblasti (plánovací regiony) to jsou regionální plány.

Na základě těchto plánů se posuzují jednotlivé pro území významné záměry, týkající se územního plánování z hlediska jejich slučitelnosti s požadovaným rozvojem.

Územní plánování přesahuje hranice obce. Vždy se vztahuje na prostor, který je větší než území obce.

Kromě toho platí:

- Územní plánování je státním úkolem.
- Územní plánování je interdisciplinární úkol spojující několik oborů.
- Územní plánování musí harmonizovat a posoudit zájmy různých aktérů a jejich nároky na užívání daného prostoru. Zásadním cílem je při tom řešení konfliktů veřejného plánování, ale i konfliktů s plány soukromých nositelů záměrů – sem patří například velká průmyslová zařízení, nákupní centra, větrné elektrárny nebo těžba nerostných surovin.
- Územní plánování je orientováno do budoucna a je dlouhodobé. Na základě daného stavu musí otevřeně a flexibilně reagovat na společenské změny a musí se přizpůsobovat změnám nároků na užívání území.
- Územní plánování slouží k optimálnímu rozvoji země a jejích dílčích oblastí z hlediska kvality života, životního prostředí, kvality daného místa, a tím i k vytvoření rovnocenných životních podmínek ve všech částech země.

2.1 Legislativa

Vzhledem k německému federálnímu systému je územní plánování upraveno spolkovým a zemským právem. Pro územní plánování to znamená, že vždy pozdější zákon má přednost a může přitom zrušit platnost úprav dotčeného zákona. To znamená, že ustanovení zákonů na zemské úrovni se mohou lišit od ustanovení spolkové legislativy. Navíc se úpravy, které si neodporují, navzájem doplňují. To platí pro všechny spolkové země SRN s výjimkou městských států (města Berlín, Hamburk, Brémy mají statut spolkových zemí – pozn. překladatele).

ZÁKON O ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ (SPOLKOVÝ ZÁKON)

Zákon o územním plánování (Raumordnungsgesetz -ROG) definuje úkoly a vzory územního plánování ve Spolkové republice Německo. Tento zákon

- stanovuje zásady územního plánování,
- obsahuje pokyny k nástrojům pro zajištění a realizaci požadavků územního plánování,
- vyslovuje se k závaznosti požadavků územního plánování,
- upravuje územní plánování Spolku.

Aktuální zákon o územním plánování je z 22. prosince 2008 a vstoupil v platnost 30. června 2009.

(SASKÝ) ZÁKON O ZEMSKÉM PLÁNOVÁNÍ (ZEMSKÝ ZÁKON)

Ve Svobodném státě Sasko platí zákon o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Sächsisches Landesplanungsgesetz – SächsLPLG) z 11. června 2010.

Obsahuje úpravy, které doplňují zákon o územním plánování Spolku, a vytváří tak především právní jednoznačnost pro územní plánování a zemské plánování v Sasku.

Hlavními body těchto doplňků jsou:

- předpisy doplňující spolkové právo, vztahující se k územním plánům „zemský rozvojový plán“, „regionální plány“ a „hnědouhelné plány“ ve věci obsahu, postupu pořizování a schvalování,
- organizace regionálního plánování a orgánů územního plánování v Sasku,
- členění Svobodného státu Sasko do tzv. plánovacích regionů a
- další předpisy doplňující spolkové právo.

2.2 Systém a organizace

SPOLEK

Ministerstvem, které má na spolkové úrovni územní plánování v kompetenci, je Spolkové ministerstvo dopravy, stavebnictví a rozvoje měst. V případě specifické potřeby může v souladu s § 2 zákona o územním plánování pro územní rozvoj území Spolkové republiky pro důležitá zařízení dopravní infrastruktury v rámci územního plánu konkretizovat nebo i pořizovat územní plány s ustanoveními ke koncepcím lokalit, které přesahují hranice.

Takovýto spolkový územní plán, který by se dotýkal Svobodného státu Sasko, však dosud neexistuje.

Konference ministrů, majících v gesci územní plánování

Proto, aby územní plánování mohlo plnit svou koordinační funkci, je nezbytná spolupráce Spolku a jednotlivých spolkových zemí. Proto byla v roce 1967 vytvořena Konference ministrů, mající v gesci územní plánování (MKRO). Členy MKRO jsou ministři a senátoři spolkových zemí, zodpovídající za zemské plánování a příslušný spolkový ministr zodpovídající za celostátní územní plánování. Na úrovni Spolku zodpovídá za územní plánování spolkové ministerstvo dopravy, rozvoje stavebnictví a měst (BMVBS). Na MKRO se diskutuje o zásadních aktuálních otázkách územního plánování, důležitých problémech zemského plánování a územního rozvoje v Německu a v Evropě. Spolek a spolkové země mohou v rámci Konference vyvíjet koncepty územního rozvoje spolkového území nebo jevů, přesahujících jednotlivé spolkové země (například demografické změny, klimatické změny). Spolek může v rámci vlastní zodpovědnosti vytvářet koncepty, popř. vzory územního rozvoje v Německu. Tak vznikly za spoluúčasti MKRO v roce 2006 „Vzory a strategie pro územní rozvoj Německa“. Týkají se těchto tří důležitých oblastí územního rozvoje:

- růst a inovace (posílení územní/regionální konkurenceschopnosti),
- kvalita života (zajištění veřejné infrastruktury za účelem vytvoření rovnocenných životních podmínek ve všech dílčích územích),
- ochrana zdrojů, vytváření kulturních krajín (management konfliktů při využívání území a udržitelný územní rozvoj).

SPOLKOVÁ ZEMĚ

Ve Svobodném státě Sasko se používá pojem „zemský rozvoj“. Má stejný význam jako pojem zemské plánování, nicméně zdůrazňuje především aspekt rozvoje území.

Nejvyšší orgán územního a zemského plánování

Nejvyšším orgánem územního a zemského plánování ve Svobodném státě Sasko je v současné době Saské státní ministerstvo vnitra.

Úkolem zemského rozvoje je vypracovat na základě všech odborných plánů, jako jsou plány z oblasti dopravy, hospodářství, bydlení, zásobování, práce a volného času, rozvojové cíle, významné pro území. Tyto cíle se právně závazně stanovují pro celou oblast Svobodného státu Sasko v Zemském rozvojovém plánu jako zásady a cíle.

Nejvyšší orgán územního a zemského plánování kromě toho zodpovídá za monitoring území v celé spolkové zemi.

Vyšší orgán územního plánování

Vyšším orgánem územního plánování je v Sasku Zemské ředitelství. Hlavním úkolem vyššího orgánu územního plánování je realizace územních plánů. Sem patří:

- vypracovávání stanovisek z pozice nositele veřejných zájmů pro plány a opatření významné pro území,
- poradenství pro nositele plánování,
- realizace procesů územního plánování a řízení o odchylkách od cíle,
- zakazování plánů a opatření významných pro území, pokud odporují cílům územního plánování.

Kromě toho zodpovídá za vedení digitálního katastru územního plánování.

REGIONY

Regionální plánovací svazy

Ve Svobodném státu Sasko je regionální plánování (zemské plánování na regionální úrovni) přeneseno na čtyři komunálně vytvořené regionální plánovací svazy (plánovací svaz pro region Saská Kamenice, Horní Polabí/Východní Krušnohoří, Horní Lužice-Dolní Slezsko, Lipsko–Západní Sasko). Členy jsou města s postavením městských okresů a zemské okresy. Hlavním úkolem regionálních plánovacích svazů je pořízení a aktualizace regionálního plánu. To v podstatě zajišťují vlastní odborní zaměstnanci svazu. Externí subjekty jsou zapojovány pouze výjimečně pro řešení specifických problémů.

Navíc v rámci mnohostranné spolupráce působí regionální plánovací svazy spolu s veřejnými a soukromými nositeli plánování a zařízeními na realizaci územních plánů (viz obr. 2). Orgány každého regionálního plánovacího svazu jsou valná hromada a předseda svazu. Kromě toho mohou být vytvářeny jednotlivé výbory. Tyto výbory připravují usnesení, přijímaná valnou hromadou. Právní poměry jsou dány stanovami svazu.

Obrázek 2: Kompetence v oblasti územního a zemského plánování v Sasku

2.3 Územní plány

Normativními nástroji územního plánování jsou zemský rozvojový plán, regionální plány a hnědouhelné plány. V souladu s § 8 odst. 4 Zákona o územním plánování může regionální plán převzít současně rovněž funkci společného územního plánu (= regionální územní plán) v případě, kdy je regionální plánování prováděno sloučením a sdružením obcí do regionálního plánovacího společenství. Tato možnost však na rozdíl od ostatních spolkových zemí (kde se uplatňuje většinou v aglomeracích) není v Sasku v současné době uplatňována. Výhodou je, že sloučením regionálního plánu a územních plánů měst a obcí je možno ušetřit jednu plánovací úroveň.

Územní plány obsahují zásady a cíle územního plánování v dané oblasti působnosti.

Jak zemský rozvojový plán, tak i regionální plány se vztahují na časové období zhruba deseti let. V případě potřeby musí dojít k aktualizaci podle skutečného vývoje. Zákon však pro aktualizaci neukládá žádnou konkrétní lhůtu. Aktualizace plánu může kdykoli proběhnout i pouze pro jeho jednotlivé části (= dílčí aktualizace).

Při pořizování územních plánů je účast veřejnosti předepsána jako povinná.

2.3.1 Zásadní obsahy a nástroje územních plánů

Cíle územního plánování jsou závazná ustanovení, která jsou územně a věcně určena nebo definovatelná, která musí být všemi veřejnými subjekty při plánování a přijímání opatření, významných pro území, respektována jako právně závazná. Pro soukromé subjekty jsou cíle územního plánování závazné do té míry, do jaké se tyto cíle musí zohledňovat v rozhodnutích orgánů veřejné správy o povolení záměrů významných pro území v rámci řízení o jejich povolení s příslušným právním účinkem a dále v jiných rozhodnutích podle podmínek předpisů platných pro tato rozhodnutí. Cíle, které se týkají směrného stavebního plánování (viz bod. 2.6), pak navíc dle stavebního zákoníku (BauGB) pro obce zakládají povinnost přizpůsobení své územně plánovací dokumentace.

Zásady územního plánování jsou předlohy k rozvoji, uspořádání a zajištění území formou právních zásad, které platí pro veřejné subjekty a které jimi musejí být – při plánech a opatřeních, významných pro území a při rozhodování o zájmech záměrů soukromých subjektů, významných pro území, dle platných ustanovení v rámci svých rozhodovacích pravomocí – navzájem zvažovány. Zásady, týkající se směrného stavebního plánování je nutno zohlednit jako podklad pro zvažování rozhodnutí v oblasti směrného stavebního plánování.

PRIORITNÍ, VYHRAZENÉ A VHODNÉ OBLASTI

V územních plánech se pro určité funkce a možnosti využití území používají pojmy „prioritní oblast“, „vyhrazená oblast“ a „vhodná oblast“.

Určení území jako prioritní oblasti znamená, že určité funkce a možnosti využívání vymezené oblasti mají přednost před funkcemi a možnostmi využívání, které se s těmito funkcemi neslučují. Tyto oblasti představují cíle územního plánování a obce je musí přijímat jako omezení suverenity komunálního plánování v daném místě.

Jinak je tomu u vyhrazených oblastí. Prostřednictvím těchto oblastí má být příslušnému využití nebo funkci v rámci procesu zvažování přiřazena zvláštní váha. Tyto oblasti představují zásady územního plánování. Obec se zde však může – samozřejmě pouze v případě existence významnějších zájmů – v rámci procesu zvažování rozhodnout i proti vyhrazené funkci nebo využití a může pro vyhrazenou oblast (nebo pro její části) naplánovat využití, které je v rozporu s vyhrazenou funkcí či využitím území.

Relativně novou kategorií určení užívání území jsou vhodné oblasti. Takové vymezení oblasti má řídit opatření (záměry), významné pro území, v extravilánu (§ 35 stavebního zákoníku) tím, že se určité oblasti v regionu prohlásí za vhodné pro tato opatření s tím, že jinde tato opatření zpravidla nemohou být realizována.

Podle saského zákona o zemském plánování se vhodné oblasti smějí vymezovat jen ve spojení s vymezením prioritních oblastí ve prospěch příslušného využití. To znamená, že využití uvnitř oblasti odpovídá vymezené prioritní oblasti a mimo vymezení existuje zákaz využití, povoleného uvnitř vymezené oblasti.

Touto kombinací se zlepšují možnosti řízení privilegovaných záměrů v extravilánu, zejména větrných elektráren.

I tyto prioritní/vhodné oblasti představují cíle územního plánování.

KONCEPCE CENTRÁLNÍCH OBCÍ

Koncepce centrálních obcí je nástroj pro koncentraci hospodářských, sociálních a kulturních funkcí v rámci sítě sídel. Je zaměřena na koncentraci veřejných a – pokud možno – i soukromých zařízení sociální infrastruktury, administrativní správy, ale i hospodářství v obcích, které mají pro plnění těchto funkcí vhodnou polohu, velikost a vybavenost, které pak zajišťují příslušné funkce pro větší oblast. Koncepce centrálních obcí tak přispívá k úspoře nákladů veřejných rozpočtů. Současně slouží k zajištění kvalitativních standardů veřejných zařízení za podmínek demografických změn a k zajištění vzdělávacích a pečovatelských institucí pro děti a mládež, institucí pro seniory a lékařských zařízení v blízkosti bydliště. Společný výkon funkcí v rámci interkomunální spolupráce v rámci sdružení centrálních obcí je inovativní formou zajišťování úkolů centrální obce.

Koncept centrálních obcí Saska je třístupňový, centrální obce se dělí na vyšší, střední a základní centra. Zemský rozvojový plán 2003 vymezuje vyšší a střední centra a stanovuje kritéria pro vymezování základních center. Základní centra jsou vymezována v regionálních plánech.

PRIMÁRNÍ INTEGRACE KRAJINNÉHO PLÁNOVÁNÍ

Krajinné plánování je stejně jako celkové územní plánování uspořádáno třístupňově (krajinný program na úrovni země, rámcový krajinný plán na úrovni plánovacích regionů, a na úrovni komunální – komunální-krajinný plán). Jedná se o preventivní plánovací nástroj pro ochranu, péči a rozvoj přírody a krajiny a má v rámci odborného plánování specifickou pozici v systému územního plánování, protože je ekologickou základnou udržitelného územního rozvoje. Krajinné plánování je upraveno v saském zákoně o ochraně přírody (Sächsisches Naturschutzgesetz – SächsNatSchG).

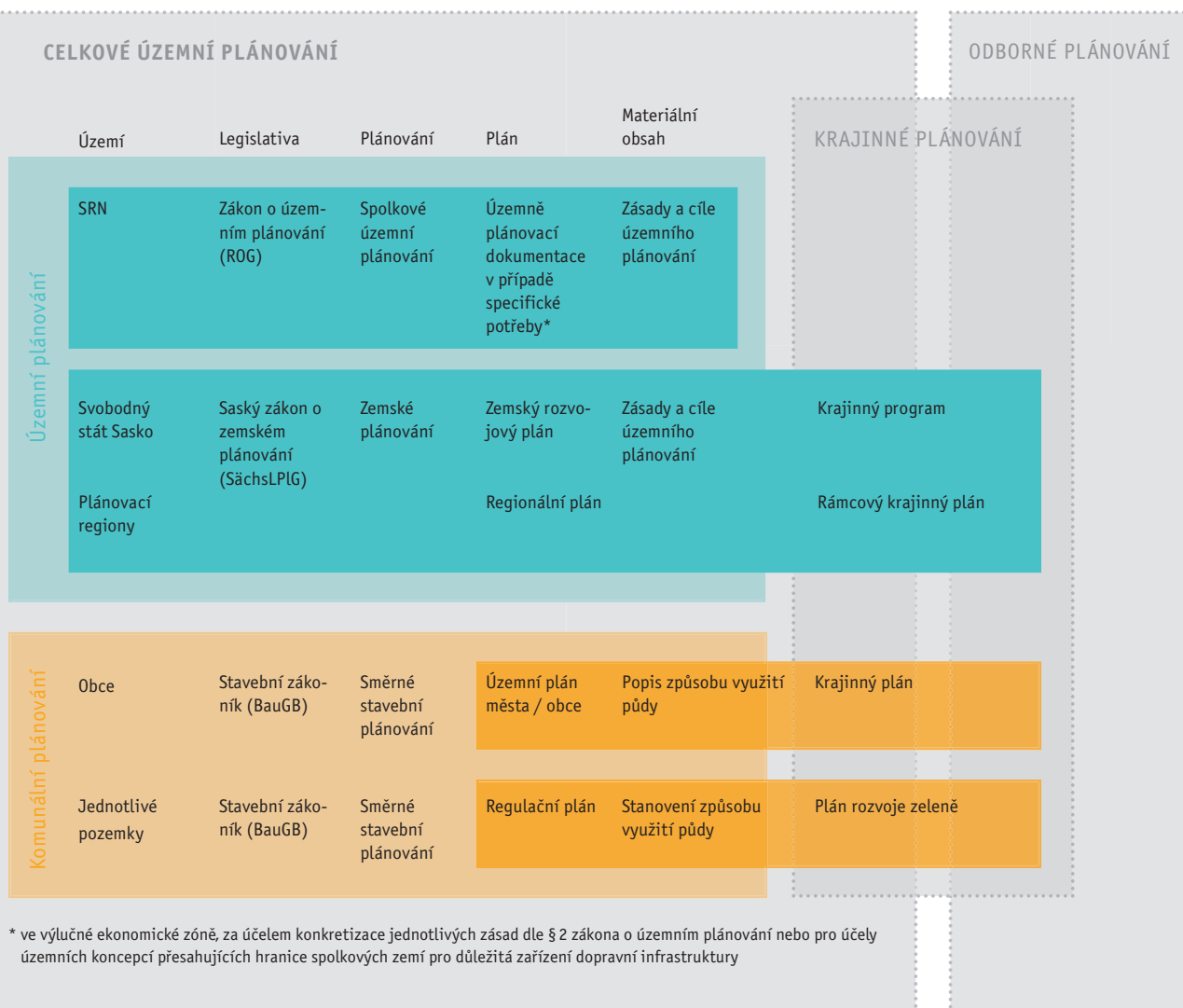
Svobodný stát Sasko se pro úroveň zemského a regionálního plánování rozhodl pro co možná nejtěsnější a nejdřívější propojení krajinného plánování s celkovým územním plánováním (tzv. primární integrace). Zemský rozvojový plán tak přebírá současně i funkci krajinného programu a regionální plány získávají funkci rámcových krajinných plánů. Tato včasná integrace zajistí formulování ustanovení územních plánů na základě fundovaného hodnocení přírody a krajiny a zajištění obsahu krajinného plánování, které jsou pro územní plánování relevantní prostřednictvím zásad a cílů územního plánování. Tím je dosahováno organizačního, ale i obsahového propojení obsahu rámcového krajinného plánu s regionálním plánem. Obsahy krajinného plánování, které nejsou relevantní pro územní plánování, se připojují k zemskému rozvojovému plánu, příp. regionálním plánům jako přílohy.

HODNOCENÍ VLIVŮ PLÁNU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Podle § 9 zákona o územním plánování se při pořizování územních plánů musí provést hodnocení vlivu plánu na životní prostředí. Prostřednictvím tohoto hodnocení se zjistí, popíše a vyhodnotí předpokládané zásadní vlivy územního plánu na nejrůznější předměty ochrany. Součástí hodnocení vlivu na životní prostředí je rovněž hodnocení vlivů na cíle ochrany území systému NATURA 2000 a ptačích oblastí. Hodnocení vlivů na životní prostředí má kromě obsahových kontrolních aspektů zvýšit rovněž transparentnost a srozumitelnost rozhodnutí, přijatých v rámci územního plánování.

Hodnocení vlivu územního plánu na životní prostředí zahrnuje

- sestavení zprávy o životním prostředí,
- účast orgánů, jejichž působnost v oblasti životního prostředí nebo zdravotnictví může být dotčena,
- účast veřejnosti, případně i ze zahraničí,
- zohlednění výsledku této účasti a zprávy o životním prostředí při zvažování rozhodnutí,
- oznámení o rozhodnutí v rámci zveřejnění plánu (zpráva o životním prostředí).

Obrázek 3: Systém územního plánování v Německu

2.3.2 Zemský rozvojový plán

Zemský rozvojový plán (Landesentwicklungsplan LEP) představuje územní plán pro celé území Svobodného státu Sasko.

Zemský rozvojový plán obsahuje zásady a cíle územního plánování a představuje flexibilní, pro budoucnost udržitelnou dlouhodobou celkovou koncepci územního uspořádání, do které jsou zahrnuty všechny, pro území významné odborné plány. Rámcová ustanovení Zemského rozvojového plánu se formují a konkretizují v regionálních plánech.

Zemský rozvojový plán se skládá z textové a mapové části. Vzniku Zemského rozvojového plánu z roku 2003 předcházela Koncepce zemského rozvoje v Sasku. Udává orientaci pro dlouhodobé a programové směřování zemského rozvoje. Předloha je ve svých právních důsledcích nezávazná, takže nevytváří žádnou právní závaznost. Zásadním cílem zemského rozvojového plánu je posílení regionální úrovně ve smyslu myšlenky subsidiarity jako příslušné rozhodovací úrovně pro územní rozvoj. Zemský rozvojový plán z roku 2003 neobsahuje žádná ustanovení o využití území, ale obsahuje pokyny pro nositele regionálního plánování. Regiony proto mohou samy rozhodovat o příslušném využití území podle postupu a rámců, které jsou pro celou zemi jednotné. Podkladem pro rozhodování jsou vyhledávací prostory, zobrazené v jednotlivých tematických mapách jako prostor pro nositele regionálního plánování (např. pro zajištění surovin nebo rozšíření lesa).

2.3.3 Regionální plány

Regionální plán je plán územního uspořádání pro určitý region. Vzniká na základě zemského rozvojového plánu, konkretizuje obecně přijímané zásady a cíle s ohledem na regionální specifika, a vytváří tak rámec pro směrné stavební plánování v obcích.

Protože se řada konfliktů ve věci využívání území, například konflikty mezi průmyslovými zónami a ochranou přírody, často nedají řešit v rámci suverenity komunálního plánování, je nutno najít taková řešení, která přesahují hranice obce. Úkolem regionálního plánování tak je i zahrnutí komunálně významných rozvojových cílů do regionálního plánování v případě, že jsou relevantní pro rozvoj celého regionu. Přitom je však nutno ponechat obcím dostatečnou svobodu při rozhodování. V regionálních plánech jsou ustanovení k využití území zpravidla uvedena v měřítku 1 : 100 000.

Další formulace plánu podporují aspekt posílení regionů a jejich obcí. Zemský rozvojový plán z roku 2003 tak například obsahuje kapitolu „Regionální rozvoj“.

V současné době probíhá aktualizace Zemského rozvojového plánu z roku 2003. Aktuální informace k aktualizaci plánu jsou k dispozici na adrese: <http://landesentwicklung.sachsen.de>.

Dle předpokladů by nový zemský rozvojový plán mohl vstoupit v platnost v roce 2012.

Nicméně požadavky na vyšší stupeň podrobnosti při vymezování prioritních/vhodných oblastí (například pro využití energie větru) se na základě soudních rozhodnutí postupně mění na vyšší stupeň podrobnosti, aniž by bylo předepsáno měřítko.

V současné době platné regionální plány jsou harmonizovány se Zemským rozvojovým plánem 2003. Své účinnosti nabyly v období od roku 2008 do roku 2010.

Ustanovení v regionálním plánu

Z hlediska koordinace nároků na využívání území lze ustanovení v regionálním plánu rozdělit do dvou kategorií: (viz obr. 4).

Obr. 4: Regionální plán – koordinace nároků na využití

2.3.4 Hnědouhelné plány

Vedle regionálních plánů pořizují regionální plánovací svazy v území, jejichž působnosti se nacházejí hnědouhelné doly (tedy „Lipsko – Západní Sasko“ a „Horní Lužice – Dolní Slezsko“) plány pro oblasti s těžbou hnědého uhlí jakožto dílčí regionální plány. U již uzavřených dolů se vytvářejí rámcové sanační plány. Hlavním prvkem těchto plánů je stanovení hranice těžby, limitů ovlivnění podzemní vody a příprava na pozdější rekultivaci krajiny.

2.3.5. Postup pořizování územních plánů obecně

Jelikož Zemský rozvojový plán, stejně jako regionální plány, zakládají normativní účinek, je pro jejich pořizování zákonem stanoveno rozsáhlé projednání s veřejností, které probíhá ve dvou stupních. V rámci prvního kroku tak jsou nejprve vyzváni všichni nositelé veřejných zájmů k uplatnění svých zájmů do návrhu plánu. Návrh, který je na tomto základě zpracován, je v rámci dalšího procesního kroku zpřístupněn a to jak účastníkům řízení, tak i veřejnosti, kdy každý může písemně prostřednictvím stanoviska uplatnit svůj podnět nebo námitku. V případě, že po tomto veřejném slyšení a zvážení připomínek, které provede pořizovatel plánu, dojde ke změnám plánu, je nutno v případě rozsáhlých změn opětovně veřejně vyvěsit celý plán, v případě menších změn pouze změněné části a zapojit změnami dotčené nositele veřejných zájmů. Dříve, než může příslušné grémium daného pořizovatele plánu přistoupit k jeho schválení, je nutno znovu provést nové zvážení připomínek. Na obrázku 5 je v detailu uveden postup pořizování regionálních plánů ve Svobodném státě Sasko. Zemský rozvojový plán je pořizován analogicky, nicméně existují zde určité rozdíly.

Jedná se o to, že:

- Veškerá potřebná usnesení v souvislosti s procesem plánování jsou přijímána saským kabinetem. (Saský kabinet se skládá z ministerského předsedy a státních ministrů. Společně tvoří saskou státní vládu. Kabinet schvaluje mimo jiné návrhy zákonů a další předlohy pro zemský sněm a nařízení státní vlády.)
- Do procesu je nutno zapojit Zemský sněm, kterému je nutno včas předat návrh Zemského rozvojového plánu ke zpracování stanoviska.

Na místo usnesení valné hromady příslušného regionálního plánovacího svazu k regionálnímu plánu je Zemský rozvojový plán schvalován saskou zemskou vládou ve formě Nařízení. Další navazující schvalovací řízení, jako v případě regionálních plánů, zde neexistuje. Poté, co saská státní vláda Zemský rozvojový plán schválila, je nutno ještě odpovídajícím způsobem zajistit jeho veřejné vyhlášení, kterým vstoupí v platnost.

1. Rozhodnutí valné hromady regionálního plánovacího svazu o pořízení plánu

2. Vypracování návrhu plánu za účasti

orgánů veřejné správy a ostatních nositelů veřejných zájmů, jejichž oblast působnosti je plánováním dotčena	obcí v oblasti platnosti plánu, jejich sdružení, okresů a komunálních zemských svazů	zájmového zastoupení Lužických Srbů, pokud se plánování dotýká oblasti osídlené Lužickými Srby	sdružení na ochranu přírody uznaných podle § 56 odst.1 saského zákona na ochranu přírody,	sousedních zemí a zahraničních států, pokud by také mohly být dotčeny, podle zásad vzájemnosti a rovnocennosti
---	--	--	---	--

Možnost podávání stanovisek během lhůty stanovené nositelem plánování.

3. Rozhodnutí valné hromady svazu o návrhu plánu jako východisku pro slyšení.

4. Veřejné oznámení místa a doby trvání vyvěšení plánu (minimálně jeden týden před veřejným vyvěšením).

5. Veřejné vyvěšení návrhu regionálního plánu se zdůvodněním (včetně zprávy o životním prostředí) po dobu jednoho měsíce u:

vyšších orgánů územního plánování	okresů	měst s postavením městského okresu	regionálních plánovacích svazů
-----------------------------------	--------	------------------------------------	--------------------------------

6. Informování zúčastněných subjektů uvedených v bodu 2 o vyvěšení, současné dodání návrhu plánu se stanovením lhůty, během které lze přednést podněty a vznášet připomínky.

7. Zvážení veřejných a soukromých zájmů, pokud jsou zřejmé a důležité podle § 7 odst. 7 zákona o územním plánování při zohlednění cílů a účelu ochrany evropsky významných lokalit a ptáčích oblastí ve smyslu spolkového zákona o ochraně přírody (hodnocení podle Směrnice (EHS) 92/43)

8. Změny a dodatky návrhu plánu

8.1 Změny a dodatky návrhu dotýkající se základních rámců návrhu plánu	8.2. Změny a dodatky návrhu nedotýkající se základních rámců návrhu plánu
Nové vyvěšení a možnost přednesení stanovisek ke změně a dodatečným částem návrhu plánu.	Možnost dotčených občanů a nositelů veřejného zájmu podat v přiměřené lhůtě stanovisko.

9. Schválení regionálního plánu jako vyhlášky valnou hromadou.

10. Odevzdání ke schválení nejvyššímu orgánu územního a zemského plánování.

11. Schválení, pokud byl plán pořízen v souladu se saským zákonem o zemském plánování a zákonem o územním plánování a není v rozporu s ostatními právními předpisy.

12. Zveřejnění vyhlášky a rozhodnutí o schválení plánu v tiskovém orgánu nositele plánování – současně vstupuje regionální plán v platnost.

13. Možnost bezplatného náhledu do jednoho exempláře regionálního plánu je v úředních hodinách v okresech, městských okresech a v regionálních plánovacích svazech, na jejichž území se regionální plán vztahuje.

2.4 Realizace územních plánů

Kromě pořizování a aktualizace celostátních a regionálních územních plánů je pro zajištění a realizaci požadavků územního plánování nutná rovněž koordinace jednotlivých aktivit veřejných i soukromých subjektů, významných pro území a ovlivňování těchto aktivit ve smyslu obsahů regionálních plánů.

2.4.1 Formální nástroje územního plánování

ÚZEMNĚ – PLÁNOVACÍ ŘÍZENÍ

Udržitelný rozvoj země je možný jen tehdy, když se navzájem zkoordinují jednotlivé plány a opatření, významné pro území a vyhodnotí z hlediska zásad a cílů územního plánování.

K tomu slouží mj. územně-plánovací řízení. V rámci tohoto řízení je možno před vlastním schvalovacím řízením ověřit vhodnost území pro velké a komplexní záměry. Příslušnými legislativními normami zde jsou zákon o územním plánování a Saský zákon o zemském plánování.

Plány a opatření, které jsou pro územně-plánovací řízení relevantní, zahrnují mj. oblasti dopravy (spolkové silnice, železniční tratě, letiště), inženýrské sítě, osídlení (např. velká volnočasová zařízení). Do procesu je nutno zapojit všechny dotčené veřejné orgány a instituce. Veřejnost lze zapojit tehdy, pokud to lze z hlediska věcné situace považovat za smysluplné.

Výsledkem územně – plánovacího řízení je územně plánovací rozhodnutí.

Pokud jsou stanoveny příslušné a dostatečně konkrétní cíle územního plánování, které umožňují jasné posouzení plánovaného záměru, není zpravidla územně-plánovací řízení nutné. Územně-plánovací řízení může odpadnout také tehdy, když vzhledem ke specifčnosti záměru nepřipadá v úvahu jiná alternativa – např. jen jedno jediné místo – a když je zajištěno, že je únosnost záměru pro území prověřována jinak, např. ve schvalovacím řízení.

ŘÍZENÍ O ODCHYLCE OD CÍLE

Z § 6 odst. 2 zákona o územním plánování a § 16 saského zákona o zemském plánování vyplývá možnost, připustit na žádost příslušného pořizovatele plánu pro realizaci opatření, významného pro území, které je v rozporu s cílem územního plánování, který je formulován v Zemském rozvojovém plánu nebo v regionálním plánu, odchylku od cíle územního plánování. Za tímto účelem je nutno provést specifické řízení – řízení o odchylce od cíle. V rámci tohoto řízení je nutno nositelům veřejných zájmů poskytnout možnost k předložení jejich stanoviska. Výsledkem řízení je zjištění, zda je odchylka přípustná, či nikoliv. Tato odchylka je však přípustná pouze tehdy, pokud je tato odchylka v jednotlivém případě zdůvodnitelná z hlediska územního plánování a pokud nejsou dotčeny základní rámce plánu. To znamená, že obsah územního plánu (například určité žádoucí využití či funkce v konkrétním území) nebude realizací opatření celkově zpochybně. Řízení o odchylce od cíle lze spojit s územně – plánovacím řízením.

ZÁKAZ OPATŘENÍ ODPORUJÍCÍCH ÚZEMNÍMU PLÁNOVÁNÍ

V § 14 zákona o územním plánování a saského zákona o zemském plánování je upravena problematika územně – plánovacího zákazu. Slouží k zajištění cílů územního plánování. V souladu s tím může Zemské ředitelství zakázat plány a opatření, významná pro území, pro které platí závaznost cílů územního plánování, pokud odporují cílům stanoveným v zemském rozvojovém plánu nebo v regionálním plánu.

Nachází-li se územní plán ve fázi pořizování a je-li třeba se obávat, že by nějaký plán nebo nějaké opatření znemožnily nebo zásadně ztížily realizaci předpokládaných cílů, lze zavést časově omezený zákaz na období až dvou let. Zákaz může být jednou prodloužen o další rok.

Nároky na odškodnění z takového zákazu v Sasku nevznikají.

Opravné prostředky proti zákazu nemají do doby soudního rozhodnutí odkladný účinek.

2.4.2 Neformální nástroje

V neformální oblasti působí orgány územního plánování a regionální plánovací svazy, jakožto nositelé veřejných zájmů poradenstvím a předkládáním komplexních připomínek na to, aby plány a opatření nejruznějších nositelů plánování byly v souladu s cíly územního plánování a byly navzájem zkoordinovány a zohledňovaly zásady a ostatní požadavky územního plánování (například pořizované cíle, výsledky územně – plánovacích řízení).

Kromě toho vytvářejí a podporují za účelem přípravy a realizace územních plánů nebo ostatních plánů a opatření významných v území, spolupráci v regionech těmito formami:

- iniciováním a podporou vytváření regionálních rozvojových a akčních koncepcí a jejich realizace,
- soustavnou evidencí a poskytováním dat z území,
- iniciováním a koordinováním regionálních a interkomunálních sítí,
- tvorbou a rozvojem struktur kooperace,
- regionálními fóry a akčními programy k aktuálním potřebám.

2.5 Monitoring území

Formulování závazných cílů a zásad, relevantních při zvažování zásad pro dlouhodobý rozvoj Svobodného státu Sasko a jeho dílčích oblastí i zpracovávání územně plánovací problematiky, vyžaduje fundované znalosti situace a aktuálního rozvoje v oblasti struktury území, hospodářství a životního prostředí. To vyžaduje trvalý celostátní monitoring jednotlivých jevů a vývojových tendencí významných pro území. Monitoring území slouží rovněž ke kontrole realizace územních plánů.

Mezi zásadní úkoly monitoringu území patří:

- zpracovávání základních dat,
- agregace dat až na úroveň regionu a spolkové země,
- zjišťování nastanuvších změn formou porovnání dat z dřívějších šetření,
- zobrazení stavu a vývoje různými formami (texty, tabulky, tematické mapy, grafy),
- územně – plánovací vyhodnocení zjištěných jednotlivých vývojových tendencí a posouzení celkového vývoje, který z nich lze vyvodit,
- stanovení územně relevantních ukazatelů,
- monitoring významných vlivů realizace územních plánů na životní prostředí (monitoring v rámci hodnocení vlivu plánu na životní prostředí).

Nejvyšší orgán pro územní a zemské plánování sbírá a vyhodnocuje vlastní data a shromažďuje a vyhodnocuje rovněž data, vytvořená jinými subjekty. Na základě § 17 odst. 1 saského zákona o zemském plánování vypracovává pro Zemský sněm v každém volebním období zprávu o stavu rozvoje země (zpráva o rozvoji země). Monitoring území provádějí i regionální plánovací svazy pro své regiony a pro plnění svých úkolů.

Atlas Saska, což je v současné době centrální portál prostorových dat (geodat) Svobodného státu Sasko, spojuje přístup k prostorovým informacím (geoinformacím) saské veřejné správy. Nabízí možnost vyhledávat data z různých zdrojů, vytvářet flexibilně mapy podle požadavků uživatelů, vizualizovat je, tisknout a ukládat. Přístup k tomuto geoportálu je z adresy <http://www.atlas.sachsen.de>.

KATASTR ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Digitální katastr územního plánování je veden vyšším orgánem územního plánování, tedy Zemským ředitelstvím. Nabízí celostátní přehled o plánovaných, potvrzených, aktuálně realizovaných či ukončených aktivitách významných pro území a o jejich územních nárocích a poloze.

Jaké informace mají být v tomto katastru obsaženy, je upraveno v příloze k saskému zákonu o zemském plánování.

Katastr územního plánování slouží v zásadě k plnění těchto úkolů:

- posuzování plánů a opatření významných pro území z hlediska jejich souladu s požadavky územního plánování a jejich realizace,
- vzájemná koordinace plánů a opatření významných pro území,
- zjištění případných konfliktů při využití území,
- příprava rozhodnutí v rámci zemského a regionálního plánování
- poradenství pro nositele plánování,
- výsledná kontrola realizace zásad a cílů územního plánování stanovených v zemském rozvojovém plánu a v regionálních plánech.

Veřejní nositelé plánování a určité osoby soukromého práva mají pro účely vedení katastru povinnost oznamovat orgánům územního plánování plány a opatření významné pro území. V § 18 saského zákona o zemském plánování je dále upravena informační povinnost orgánů veřejné správy mezi sebou.

Do katastru územního plánování může nahlížet každý, pokud tím nejsou poškozena práva třetích osob

Informační systém pro územní plánování (RAPIS) je informační systém Svobodného státu Sasko vycházející z digitálního katastru územního plánování. Jedná se o informační platformu pro odborná data z území Svobodného státu Sasko, která využívá projekty webových map přizpůsobených požadavkům uživatelů a slouží nejen jako informační kanál pro veřejnost, ale i jako interní pracovní prostředek orgánů veřejné správy pro údržbu těchto dat. Systém je provozován Saským státním ministerstvem vnitra a Zemským ředitelstvím a je k dispozici na internetové stránce http://egov.rpl.sachsen.de/rapis_portal.html

INFRASTRUKTURA PROSTOROVÝCH DAT A EVROPSKÁ SMĚRNICE INSPIRE

Směrnice (ES) 2007/2 Evropského parlamentu a Rady z 14. března 2007 má za cíl vytvoření infrastruktury prostorových dat (GDI) v Evropském společenství na základě infrastruktury prostorových dat v členských státech. Má se tím zjednodušit přístup k prostorovým datům a jejich využívání pro veřejnou správu, hospodářství, vědu a občany. Na základě správní dohody mezi Spolkem a jednotlivými spolkovými zeměmi byla přijata pravidla pro společnou tvorbu a provoz infrastruktury prostorových dat v Německu (GDI-DE).

Pro realizaci směrnice ve Svobodném státě Sasko vstoupil dne 5. června 2010 v platnost zákon o infrastruktuře prostorových dat ve Svobodném státě Sasko (saský zákon o infrastruktuře prostorových informací Sächsisches Geodateninfrastrukturgesetz – SächsGDIIG). Ten vytváří právní rámec pro provoz infrastruktury prostorových informací ve Svobodném státě Sasko (GDI Sachsen) a upravuje vztahy s národní infrastrukturou prostorových dat (Německá infrastruktura prostorových informací – GDI-DE).

Tvorba a příprava interoperabilně využitelných prostorových dat a služeb a závazné metadatové popisy vytvářejí rámcové podmínky pro přístup k prostorovým informacím. Tato realizace probíhá na základě tzv. technických prováděcích předpisů. Ty v zásadě vycházejí z mezinárodních norem a standardů OGC (Open Geospatial Consortium) a ISO (International Organisation for Standardization). Podle saského zákona o infrastruktuře prostorových informací se v rámci svých kompetencí podílejí na budování infrastruktury prostorových dat ve Svobodném státě Sasko rovněž ty orgány veřejné správy Svobodného státu Sasko, které dle Saského zákona o infrastruktuře prostorových dat patří k orgánům, které udržují prostorové informace.

2.6 Územní plánování v obcích

Územní plánování pokračuje na komunální úrovni jako na nejnižší plánovací úrovni. Komunální plánování se prostorově omezuje na území jedné obce nebo části obce. Hlavním nástrojem je směrné stavební plánování. Směrnými stavebními plány jsou územní plán obce nebo regulační plán. Příslušnou legislativní normou je spolkový stavební zákoník SRN (BauGB).

Při pořizování směrných stavebních plánů je nutno zohlednit zájmy ochrany životního prostředí, ochrany přírody a péče o krajinu. Směrné stavební plánování je proto odborně podporováno krajinným plánováním a obsahuje zprávu o životním prostředí.

Směrné stavební plánování je nejdůležitějším plánovacím nástrojem pro řízení a regulaci urbánního rozvoje obce. Obce zde podléhají právnímu doзору vyššího správního orgánu (tím jsou zpravidla okresy, v případě měst na úrovni okresů pak zemská ředitelství).

V rámci procesu pořizování je nutno co možná nejdříve informovat obce a sdružení o obecných cílech a účelu plánování. Je nutno jim poskytnout možnost se k plánu vyjádřit a předložit pozměňovací návrhy. Dříve, nežli je možno plán schválit a následně potvrdit vyšším správním orgánem (zpravidla okres, v případě nezávislých měst Zemské ředitelství), je nutno předložená stanoviska zvážit v souvislosti s ostatními zájmy. Proces účasti na pořizování, změně, doplnění nebo zrušení územního plánu města/obce nebo regulačního plánu probíhá zpravidla ve dvou stupních:

- včasné zapojení veřejnosti,
- veřejné vyvěšení návrhu plánu.

Kromě zapojení veřejnosti je nutno v obou stupních vyzvat orgány veřejné správy a další nositele veřejných zájmů, dotčených plánem, k odevzdání stanovisek k plánu.

Územní plán města/obce je pořizován pro celé území obce. Vůči jednotlivému občanovi však nemá přímý právní účinek, závazný je pouze pro orgány veřejné správy. Územní plány měst/obcí musejí být potvrzovány nadřízeným správním orgánem (zpravidla okres) a pro podřízené plány, především pro regulační plány, jsou závazné. V územním plánu města/obce jsou zachyceny především:

- plochy určené k zástavbě, rozčleněné podle druhu využití (obytná zástavba, smíšené stavební plochy, průmyslové lokality, specifické stavební plochy),
- plochy určené pro veřejná zařízení obce a obslužnost (například čistička odpadních vod, kostel, sportoviště, kulturní zařízení),
- dopravní plochy nadmístního významu (dálnice, spolkové silnice, výpadovky),
- plochy zeleně (například parky, drobné zahrádky, sportoviště, hřbitovy),
- vodní plochy (například jezera, přístavy, protipovodňová zařízení),
- zemědělská půda a les,
- plochy s omezeným využitím (například rozestupy),
- plochy pro násypy, odkopy a pro těžbu surovin,
- Plochy pro vyrovnání zásahů do přírody a krajiny.

Detailnější zobrazení je možné, zpravidla se však přenechává regulačnímu plánu, protože územní plán města/obce má přehledný charakter. Územní plán města/obce musí pokaždé obsahovat zdůvodnění. V něm je nutno uvést důvody pro zvolená ustanovení. Pro území obce je nutno pořídit krajinný plán jako ekologický podklad pro územní plán města/obce. Je-li to vhodné, je nutno do územního plánu města/obce zahrnout obsah krajinného plánování.

Regulační plány jsou pořizovány pro dílčí území obce. Detailně a obecně závazně upravují stavební a jiné využití pozemků. Regulační plány tak určují podstatné stavebně – právní předpoklady, za nichž je možno udělit stavební povolení.

O pořízení regulačního plánu rozhoduje obec. Dokud je možno bez problémů posoudit začlenění stavby do vnitřní části obce, protože se zapojuje do bližšího okolí, není nutno regulační plán zpracovat. Avšak v případě, kdy se lze obávat napětí (například konflikty zájmů), kdy se konflikty množí nebo pokud se projevuje negativní tendence, pak je regulační plán nástrojem pro regulaci rozvoje. Rozšiřování sídel ve smyslu sídlišť s novostavbami nebo využití vnějších částí obce je možno realizovat pouze v rámci regulačního plánu.

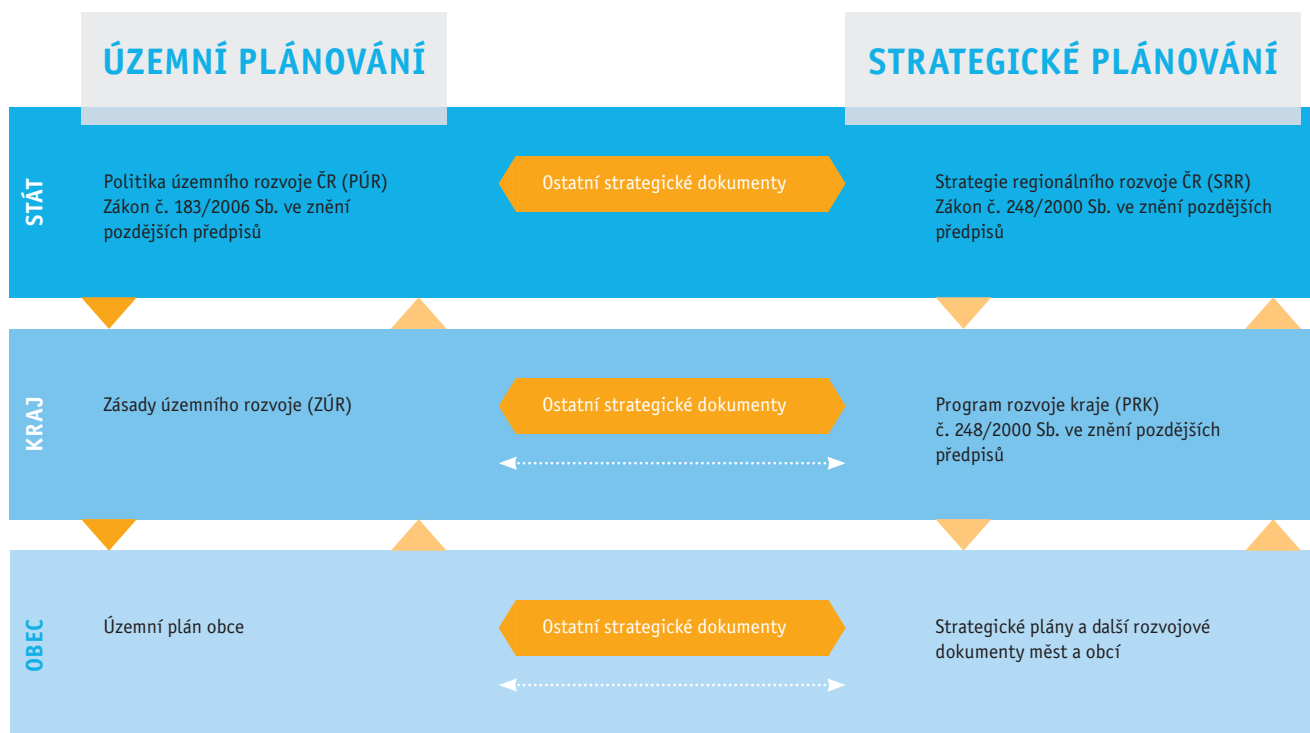
Podstatná ustanovení regulačního plánu se týkají ploch určených k zástavbě, ploch zeleně (včetně opatření pro vyrovnání zásahů do přírody a krajiny), dopravních ploch a obslužných ploch. Pro plochy určené k zástavbě, jsou zpravidla určovány způsob a míra stavebního využití, způsob zástavby (konstrukce) a forma střechy.

Regulační plán musí být odvozen z územního plánu. V tomto případě však poté, co proběhlo předepsané řízení a schválení zastupitelstvem města/obce, nevyžaduje dalšího schválení. V případě, že územní plán města/obce neexistuje, podléhá regulační plán zpravidla povolovací povinnosti.

Vztah komunálního, regionálního a zemského plánování

Vztah komunálního, regionálního a zemského plánování platí princip protiproudu. To znamená, že se místní a nadmístní, příp. regionální a nadregionální plány navzájem ovlivňují. Přitom se na vyšší úrovni smí stanovit jen to, co nižší úroveň nemůže zajišťovat. To znamená, že se při pořizování a aktualizaci zemského rozvojového plánu a regionálních plánů musí zohledňovat různé územní struktury. Do pořizování územně – plánovací dokumentace je nutno zapojit všechny obce, které musejí mít možnost předkládat stanoviska. Obec je v případě územně významných plánů a opatření vázána cíli územního plánování. Podle § 1 odst. 4 stavebního zákoníku musí těmto cílům přizpůsobit své směrné stavební plány. V rámci procesu zvažování a rozhodování je třeba zohledňovat zásady územního plánování. Suverenita plánování zakotvená v článku 28 odst. 2 základního zákona tím není ve své podstatě dotčena – jinými slovy: státních zásad plánování má být co možná nejméně a jen v nezbytně nutné míře.

3. Systém a organizace prostorového plánování v České republice

Obrázek 6: Územní a strategické plánování v České republice

V případě prostorového plánování v ČR vedle sebe stojí plánování územní a strategické. Tyto typy plánování se pak setkávají jak horizontálně, tak i vertikálně. Horizontálně na sebe jednotlivé dokumenty i přímo navazují, lze sledovat, zda jsou jednotlivé, např. krajské dokumenty kompletní a zda jsou zohledňovány. Vertikálně vznikají dokumenty vždy v souladu s jedním (základním) právním předpisem. Lze pak sledovat, zda např. jednotlivé krajské dokumenty respektují státní úroveň.

Popis strategického a územního plánování je k dispozici v kapitole 5. [Glosář termínů](#).

Podstatný rozdíl mezi územním a strategickým plánováním spočívá na všech úrovních v závaznosti jednotlivých dokumentů. Územní plánování je navíc mnohem přesněji vydefinováno (k tomu viz. dále Kapitola 3.1.1. a 3.2). Oproti tomu je pořizování strategických dokumentů sice zákonem rovněž určeno, ale zákon obsahuje pouze rámcové vymezení obsahu (viz. Kapitola 3.1.2 a 3.3), což realizaci obsahů těchto plánů často ztěžuje. Kromě toho je Česká republika sama povinna tyto dokumenty pořizovat. Jak kraje, tak i obce nejsou povinny tyto strategické plány pořizovat a realizovat. Jejich vytváření a realizace je pouze doporučující.

3.1 Legislativa

3.1.1 Územní plánování

Územní plánování v České republice se řídí zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, za použití dvou významných vyhlášek a to:

- vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti,
- vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů.

Forma územně plánovacích dokumentací se dále řídí podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

3.1.2 Strategické plánování

Povinnost vytvoření Strategie regionálního rozvoje v ČR je stanoven zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. Podle uvedeného zákona má kraj právo vytvořit program rozvoje kraje. V případě dokumentů obcí jsou v zákoně uvedena pouze nezávazná doporučení, nikoli však striktní povinnost strategický dokument vytvářet.

V daném zákoně je tedy rámcově definován obsah strategických dokumentů na úrovni státu a regionů a doporučení pro ORP a ostatní obce.

3.2 Systém a organizace územního plánování

Ve věcech územního plánování vykonávají působnost:

NA ÚROVNI STÁTU

- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
- Ministerstvo obrany ČR spolu s Újezdními úřady vojenských újezdů

NA ÚROVNI KRAJE

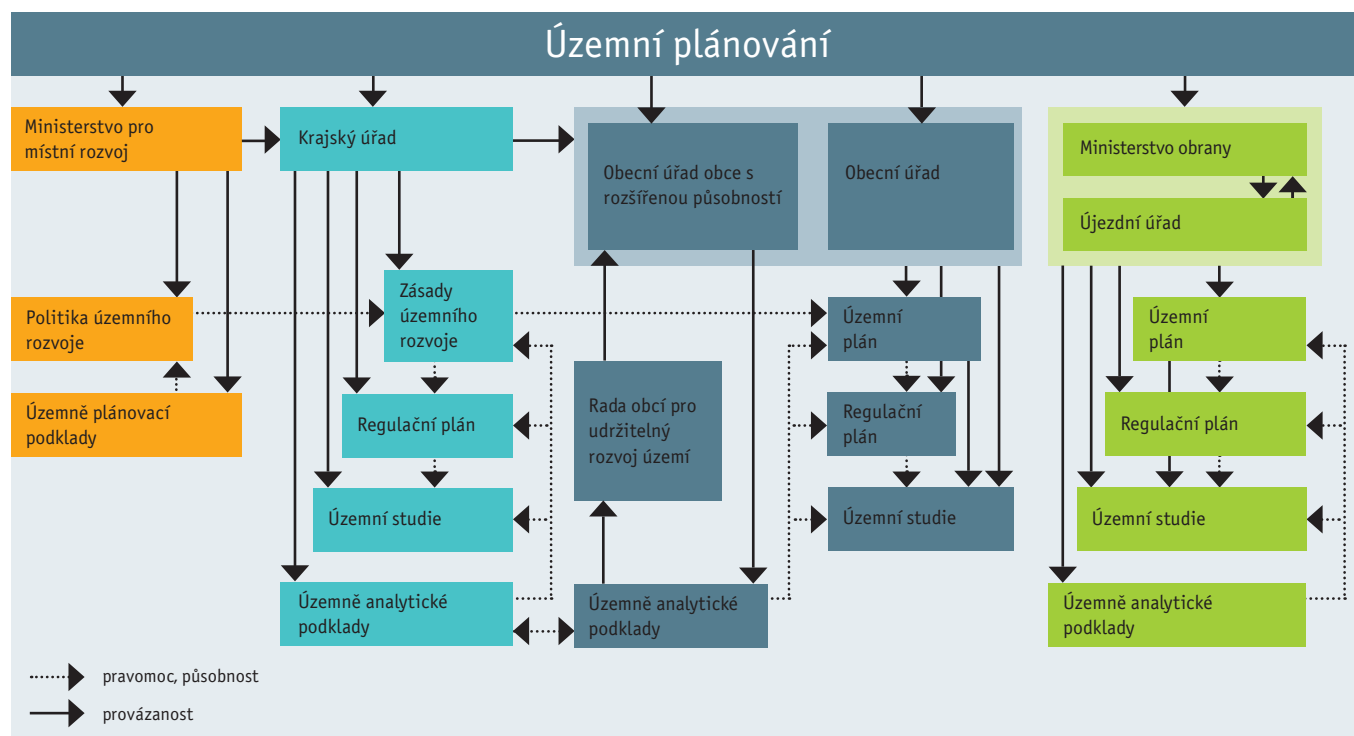
- Krajské úřady

NA ÚROVNI OBCÍ

- Obecní úřady:
  - 1) obecní úřady obcí s rozšířenou působností (Rada obcí pro udržitelný rozvoj území)
  - 2) obecní úřady splňující kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti.

Obrázek 7: Organizace územního plánování na území České republiky

Obrázek 8: Odborná působnost a nástroje územního plánování

3.2.1 Státní úroveň

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Na státní úrovni je územní plánování v kompetenci dvou ministerstev:

- a) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
- b) Ministerstvo obrany (pro vojensky využívané plochy)

a) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

- je ústředním orgánem ve věcech územního plánování v České republice,
- je nejvyšším orgánem územního plánování (vykonává tím státní dozor ve věcech územního plánování),
- pořizuje politiku územního rozvoje a k tomu potřebné územně plánovací podklady,
- vede evidenci územně plánovací činnosti,
- vykonává další činnosti dle stavebního zákona.

b) Ministerstvo obrany ČR

- vydává územní plán pro území vojenských újezdů a regulační plán nadmístního významu,
- pro území vojenských újezdů projednává územně analytické podklady a územní studie,
- podává návrh na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti.

Újezdní úřad pro území vojenského újezdu

- pořizuje územní plán, regulační plán a územní studii,
- pořizuje územně analytické podklady,
- poskytuje územně plánovací informace,
- připravuje návrh na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti.

NÁSTROJE

Politika územního rozvoje ČR (PÚR)

PÚR (povinný dokument): je celorepubliková koncepce rozvoje, která určuje strategii a základní podmínky pro naplňování úkolů územního plánování (§ 31 stavebního zákona). Obsahuje textovou i grafickou část. PÚR je závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje krajů, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území (§ 76 stavebního zákona).

Postup pořízení PÚR:

- 1) Ministerstvo pro místní rozvoj zpracuje návrh PÚR ve spolupráci s ostatními ministerstvy, ústředními orgány a kraji,
- 2) orgánům dle bodu 1) zašle návrh PÚR k uplatnění eventuelního stanoviska,
- 3) ministerstvo pro místní rozvoj současně projedná návrh s veřejností,
- 4) návrh PÚR se upraví na základě projednání a předkládá se vládě ČR,
- 5) po vydání vládou ČR se PÚR stává závaznou.

Územně plánovací podklady

Ministerstvo pro místní rozvoj zpracovává územně plánovací podklady (územně – analytické podklady, územní studie), které jsou potřebné pro zpracování PÚR.

3.2.2 Na úrovni kraje

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Krajské úřady:

- je nadřízený orgán územního plánování nad obcemi (= vyšší orgán územního plánování),
- pořizuje zásady územního rozvoje a regulační plán pro plochy a koridory nadmístního významu,
- pořizuje územně plánovací podklady,
- je dotčeným orgánem v zákonem stanovených případech (územní řízení a v řízení podle zvláštních právních předpisů, v nichž se rozhoduje o změnách v území, které se dotýkají více správních obvodů obcí s rozšířenou působností; v územním řízení, které vyžadují posouzení vlivu na životní prostředí),
- vkládá data do evidence územně plánovací činnosti za svůj správní obvod,
- vykonává další činnosti podle stavebního zákona.

NÁSTROJE

Zásady územního rozvoje: (ZÚR)

ZÚR (povinný dokument): je územně plánovací dokumentace území celého kraje, obsahující koncepci rozvoje území kraje, jeho základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje (§ 36 stavebního zákona). Obsahují textovou i grafickou část. Aktualizace: každé 2 roky. ZUR jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů obcí a regulačních plánů, ale i pro rozhodování v území (§ 76 stavebního zákona). ZÚR pořizuje krajský úřad a vydává zastupitelstvo kraje.

etapa	dílčí část	garant	základní charakteristika
zadání	zpracování	pořizovatel	obsahuje hlavní cíle a požadavky na jejich řešení
	projednání	pořizovatel	projednání zadání s dotčenými orgány, sousedními kraji a ministertvem pro místní rozvoj
	schválení	zastupitelstvo kraje	schválení zadání (usnesení zastupitelstva kraje)
návrh	zpracování	projektant	obsahuje koncepci rozvoje území celého kraje, určující základní požadavky na jeho účelné a hospodárné uspořádání
	projednání	pořizovatel	uskuteční se společné projednání návrhu ZÚR s dotčenými orgány
			návrh ZÚR se projedná s orgány sousedních států
			na základě žádosti vydá Ministerstvo pro místní rozvoj k návrhu ZUR stanovisko
			na základě žádosti vydá Ministerstvo pro místní rozvoj k návrhu ZUR stanovisko
	úprava	projektant	vytvoření čístopisu návrhu ZÚR na základě výsledku z projednání
	vydání	zastupitelstvo kraje	vydání ZÚR (usnesení zastupitelstva kraje)
účinnost	pořizovatel	veřejné vyvěšení vydaného návrhu ZÚR, 15 dnem nabývá účinnosti	

Obrázek 9: Proces pořízení zásad územního rozvoje

Územně analytické podklady kraje (ÚAP)

ÚAP (povinný dokument) je nástroj, kterým se zjišťuje a vyhodnocuje stav a vývoj území (§ 26 stavebního zákona). Slouží zejména ke zjištění problémů k řešení v ÚPD, jako podklad pro pořizovatele ke zpracování zadání ÚPD a jako podklad projektanta ke zpracování ÚPD.

Krajský úřad pořizuje ÚAP pro celé území kraje (tzv. „ÚAP kraje“) a projednávají se v zastupitelstvu kraje. Územně analytické podklady zahrnují dva základní kroky: 1) zpracování podkladu pro rozbor udržitelného rozvoje území a 2) rozbor udržitelného rozvoje území.

- 1) Zpracování podkladů pro rozbor území obsahuje:
  - stav a vývoj území,
  - hodnoty území vč. výkresu,
  - limity využití území vč. výkresu,
  - záměry na provedení změn v území vč. výkresu.

- 2) Zpracování rozboru udržitelného rozvoje území obsahuje:
  - a) zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území:
    - SWOT analýzy daných témat,
    - vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území,
  - b) určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích vč. výkresu obsahující:
    - závady v území,
    - střety záměrů s limity využití území, střety záměrů navzájem, ohrožení území.

Finální dokument ÚAP je závěrem projednán v zastupitelstvu kraje.

Regulační plán: (RP)

Regulační plán: je nástroj, kterým se mohou v řešené ploše stanovit podmínky pro vymezení a využití pozemků a pro prostorové uspořádání zástavby na těchto pozemcích (regulační plán se zpracovává na část území obce a je tedy podrobnější než územní plán viz. § 61 stavebního zákona). Obsahuje textovou a grafickou část. Je závazný pro rozhodování v území a nahrazuje územní rozhodnutí. Regulační plán vydaný krajem je dále závazný pro územní plány a regulační plány vydávané obcemi. Regulační plán pořizuje krajský úřad a vydává jej zastupitelstvo kraje. Regulační plán rozlišujeme dle způsobu podání A) RP z podnětu, B) RP na žádost:

A Regulační plán z podnětu

- 1) podnět se podá u kraje/obce,
- 2) na základě tohoto předloženého podnětu rozhodne zastupitelstvo kraje/obce o pořízení RP a předá návrh zadání RP plán pořizovateli,
- 3) pořizovatel návrh zadání RP veřejně projedná a zašle dotčeným orgánům,
- 4) na základě požadavků pořizovatel upraví návrh zadání,
- 5) návrh zadání schvaluje zastupitelstvo kraje/obce
- 6) na základě schváleného zadání pořizovatel zajistí pro obec/kraj zpracování návrhu RP
- 7) pořizovatel návrh RP projedná s dotčenými orgány, obcemi.

B Regulační plán na žádost

- 1) žádost se podá spolu s návrhem RP pořizovateli,
- 2) pořizovatel posoudí úplnost žádosti a obsah RP.

RP na žádost lze pořídit pouze v případě, je-li tato možnost stanovena v zásadách územního rozvoje nebo v územním plánu a je-li jejich součástí zadání RP.

další společný postup A) a B)

- 1) pořizovatel uskuteční veřejné projednání,
- 2) pořizovatel vyhodnotí výsledky projednání, event. upraví dle výsledku projednání návrh RP (nebo jej předá žadateli k úpravě),
- 3) pořizovatel předloží návrh RP k vydání zastupitelstvu kraje,
- 4) po vydání zastupitelstvem kraje a po proběhnutí zákonné lhůty se RP stává účinným.

Územní studie (ÚS)

Územní studie je nepovinný územněplánovací podklad. Ověřují možnosti a podmínky změn v území (§ 30 stavebního zákona). Územní studie pořizuje a schvaluje krajský úřad (v krajských záležitostech),

Územní studie slouží k prověření možností změn rozvoje území s cílem ochrany a rozvoje jeho hodnot.

Postup pořízení ÚS:

- 1) pořizovatel zpracuje zadání ÚS,
- 2) projektant zpracuje ÚS.

Pořizovatel posoudí využitelnost ÚS a schválí možnost jejího dalšího využití pro územně plánovací činnost.

3.2.3 Na úrovni obce**ORGANIZAČNÍ STRUKTURA****Rada obcí pro udržitelný rozvoj území**

- projednává územně analytické podklady pro správní obvod obecního úřadu obce s rozšířenou působností a vyhodnocení vlivů územních plánů na udržitelný rozvoj území a vydává k nim v rámci odpovídajícího správního řízení své stanovisko, popř. vyjádření.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností (tzv. »úřady územního plánování«)

- pořizuje územní plán a regulační plán pro území obce,
- pořizuje územně analytické podklady pro území obce s rozšířenou působností,
- na žádost obce ve svém správním obvodu pořizuje pro tuto obec územní plán, regulační plán a územní studii,
- pořizuje vymezení zastavěného území na žádost obce ve svém správním obvodu,
- je dotčeným orgánem v územním řízení z hlediska uplatňování záměrů územního plánování, pokud nevydává územní rozhodnutí,
- je dotčeným orgánem v řízení podle zvl. právního předpisu, v němž se rozhoduje o změnách v území,
- podává návrh na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti,
- vykonává další činnosti podle stavebního zákona.

Obecní úřad splňující kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti (Kvalifikovaný obecní úřad)

- pořizuje územní plán a regulační plán pro území obce,
- pořizuje vymezení zastavěného území na žádost obce ve svém správním obvodu,
- podává návrh na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti,
- vykonává další činnosti podle stavebního zákona,
- může pořizovat územní studii,
- na základě veřejnoprávní smlouvy vykonává uvedené činnosti pro obec ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.

Obce, které nesplňují kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti, mohou tuto činnost vykonávat na základě uzavřené smlouvy s právnickou nebo fyzickou osobou oprávněnou k výkonu územně plánovací činnosti-tj. „létající pořizovatel“.

Obec

Obec hradí zpracování (a pořízení) územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů, pro kterou jsou zpracovávány. Obec v samostatné působnosti rozhoduje např. o pořízení ÚP/RP, schvaluje jednotlivé etapy v průběhu pořízení ÚP/RP (zadání, koncept, návrh) a vydává ÚP/RP.

NÁSTROJE

Územně analytické podklady obce (ÚAP)

ÚAP obce pořizuje v rámci své působnosti obecní úřad obce s rozšířenou působností (úřad územního plánování). Pořizuje jej pro celé správní území obecního úřadu s rozšířenou působností (tzv. „ÚAP obcí“). Postup je analogický s postupem, který byl popsán pro krajskou úroveň. Finální dokument je závěrem projednán v Radě obcí pro udržitelný rozvoje území.

Územní studie (ÚS)

Územní studie je pořizována a schvalována obecním úřadem obce s rozšířenou působností nebo obecním úřadem splňující kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti. Postup je analogický s postupem, který byl popsán pro krajskou úroveň (viz. kap. 3.2.2).

Územní plán (ÚP)

Územní plán je základním dokumentem obce stanovující základní koncepci rozvoje obce (§ 43 stavebního zákona). Obsahuje textovou i grafickou část a je každé 4 roky aktualizován. Je závazný pro pořízení a vydání regulačního plánu zastupitelstvem obce, pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí. Je pořizován úřadem územního plánování nebo obecním úřadem splňujícím kvalifikační požadavky. Územní plán vydává zastupitelstvo obce.

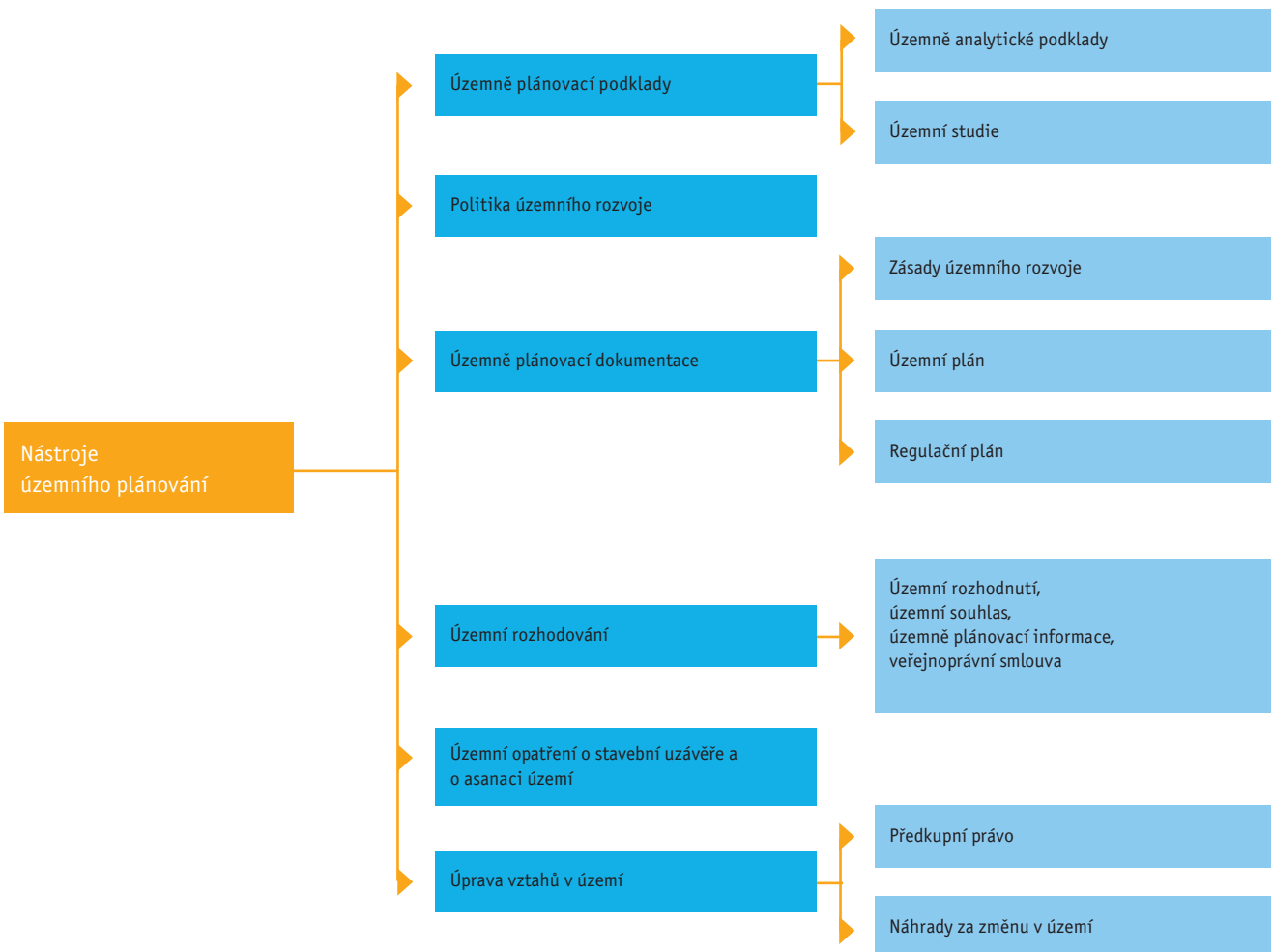
etapa	díleč část	garant	základní charakteristika
návrh na pořízení	žádost	žadatel	podá návrh na pořízení ÚP
	posouzení	pořizovatel	posouzení návrhu podání
	rozhodnutí	zastupitelstvo obce	rozhodnutí o pořízení ÚP
zadání	zpracování	pořizovatel, určený zastupitel	zpracují návrh zadání ÚP
	projednání	pořizovatel	uskuteční projednání (projednání zadání s dotčenými orgány, se sousedními obcemi a s krajským úřadem)
	schválení	zastupitelstvo obce	schválení zadání (usnesení zastupitelstva kraje)
(koncept)	zpracování	projektant	zpracuje koncept ÚP
	projednání	pořizovatel	uskuteční veřejné projednání (projednání konceptu s dotčenými orgány, se sousedními obcemi, s krajským úřadem, s veřejností)
	schválení	zastupitelstvo obce	schvaluje pokyny pro zpracování návrhu
návrh	zpracování	projektant	stanovuje základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, plošného a prostorového uspořádání
	projednání	pořizovatel	uskuteční se společné projednání návrhu ÚP s dotčenými orgány uskuteční se veřejné projednání návrhu ÚP s veřejností
	úprava	projektant	vytvoření čistopisu návrhu ÚP na základě výsledku z projednání
	vydání	zastupitelstvo obce	vydání ÚP (usnesení zastupitelstva obce)
	účinnost	pořizovatel	veřejné vyvěšení vydaného návrhu ÚP, 15 dnem nabývá účinnosti

Obrázek 10: Postup pořízení územního plánu

Regulační plán (RP)

Pořizuje úřad územního plánování a obecní úřad splňující kvalifikační požadavky. Regulační plán vydává zastupitelstvo obce. Postup je analogický s postupem, který byl popsán pro krajskou úroveň v kapitole 3.2.2 – liší se pouze označení kompetentního orgánu z kraje na obec.

Zbývající nástroje územního plánování uvedené na obr. 11 (tj. územní rozhodování, územní opatření o stavební uzávěře, územní opatření o asanaci území a úpravy vztahů v území) jsou nástroji, jež využívají orgány územního plánování a orgány stavebním úřadů při svém podrobnějším rozhodování. Tyto nástroje pořizují a vydávají příslušné orgány obcí a krajů podle stavebního zákona.

Obrázek 11: Nástroje územního plánování

3.3 Systém a organizace strategického plánování

3.3.1 Na úrovni státu

STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR

Strategie regionálního rozvoje je střednědobý dokument, na období 3 - 7 let, který formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje potřebná východiska a těžiště a stanovuje rozvojové cíle a zásady pro vypracování regionálních programů rozvoje.

Strategie regionálního rozvoje obsahuje zejména analýzu stavu regionálního rozvoje, charakteristiku slabých a silných stránek v rozvoji jednotlivých krajů a okresů, strategické cíle regionálního rozvoje v České republice, vymezení státem podporovaných regionů a doporučení dotčeným ústředním správním úřadům a krajům pro zaměření rozvoje odvětví spadajících do jejich působnosti.

3.3.2 Na úrovni kraje

Obecně je program rozvoje územního obvodu kraje definován jako zejména:

- a) analýza hospodářského a sociálního rozvoje územního obvodu kraje, charakteristika slabých a silných stránek jeho jednotlivých částí a hlavní směry rozvoje,
- b) vymezení regionů, jejichž rozvoj je třeba podporovat s ohledem na vyvážený rozvoj kraje, spolu s uvedením oblastí, na něž má být podpora zaměřena včetně navrhovaných opatření,
- c) úkoly a priority v rozmístění a rozvoji občanské vybavenosti, infrastruktury, životního prostředí, sociální politiky, vzdělávání a dalších odvětví v jeho samostatné působnosti.

Podrobnější definice, případně časový rámec platnosti dokumentu a jeho aktualizace nejsou striktně stanoveny. Nicméně je nepsaný usus, že doba platnosti by měla být, stejně jako v případě SRR, 3–7 let. V Karlovarském kraji je například tento dokument zpracováván, po vstupu ČR do EU, právě vždy na programovací období EU.

Dále mohou v případě potřeby vznikat, zpravidla v souladu s programem rozvoje územního obvodu kraje, strategické dokumenty popisující dílčí oblasti např. lidské zdroje, konkurenceschopnost, životní prostředí, cestovní ruch atp. Jejich obsah, náplň i téma jsou však plně v samosprávné kompetenci jednotlivých krajů.

Pořízení strategických rozvojových dokumentů spadá (na rozdíl od územně plánovací dokumentace) do samostatné působnosti kraje. Kraj nemá povinnost tyto dokumenty pořizovat, pokud je však pořídí, jejich schválení spadá do pravomoci zastupitelstva kraje dle § 35 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích v platném znění. Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje dále stanoví, že kraj v rámci své samostatné působnosti podporuje rozvoj regionů vymezených v programu rozvoje územního obvodu kraje podle svých konkrétních potřeb s ohledem na vyvážený rozvoj svého územního obvodu.

K finanční podpoře může kraj ve svém rozpočtu poskytnout finanční prostředky na uskutečňování programu rozvoje územního obvodu kraje v rozsahu, v jakém zastupitelstvo kraje rozpočet schválilo. Není to však krajskou povinností.

Proces vytváření programu rozvoje je v každém kraji v některých specifikách individuální, a to např. i v obsahu. Jako konkrétní ucelený příklad uvádíme tedy vytváření Programu rozvoje Karlovarského kraje. Program rozvoje Karlovarského kraje (PRKK) je vždy vytvářen, z hlediska časového, na programovací období. Aktuálně tedy pro roky 2007-2013.

PRKK obsahuje zejména následující části:

- a) **Analýza**
popisuje stávající stav všech oblastí hospodářství v určité časové linii
- b) **Strategická část**
na základě analýzy ukazuje trendy, definuje zásadní oblasti rozvoje a tedy priority a opatření rozvoje
- c) **Realizační manuál**
popisuje postup realizace PRKK, systém jeho hodnocení (evaluace)
- d) **Akční plán**
je souhrnem projektů realizovaných Karlovarským krajem (jako institucí) nebo jím zřízenými organizacemi kofinancované ze zdrojů EU nebo jiných obdobných finančních prostředků (např. EHP Norsko, Švýcarsko atp.)
Akční plán je velmi důležitá část PRKK mající přímý vliv na rozpočtový výhled kraje a jeho hospodaření (např. vzhledem k nutnosti předfinancování projektů, vlastního podílu apod.)

Samotný proces vytváření PRKK, vždy před počátkem programovacího období, je pak charakterizován spoluprací a dílčími jednáními se všemi relevantními aktéry, tedy městy, obcemi, neziskovými organizacemi, podnikateli, vzdělávacími zařízeními a to ve všech případech i odvětvově (např. separátní jednání v oblasti cestovního ruchu, dopravy, životního prostředí).

Finální PRKK je pak vždy předkládán ke schválení Radě Karlovarského kraje a následně i Zastupitelstvu Karlovarského kraje. Tento proces schvalování platí nejen při vzniku „nového PRKK“ ale i při jeho každoroční aktualizaci. Obdobně je postupováno i v ostatních krajích v ČR.

3.3.3 Na úrovni obce

Strategické plánování na úrovni obcí není zákonem definováno. Je pouze stanoveno, že obec ve své samostatné působnosti může:

- a) podporovat rozvoj podnikatelských aktivit potřebných pro rozvoj regionu, například formou technické a investiční přípravy pro investory – podnikatele,
- b) sdružovat své prostředky se sousedními obcemi a dalšími právníky osobami při zajišťování rozvojových programů společných více obcím.

Z důvodů nepovinného pořizování komunálních strategických rozvojových plánů nejsou tedy forma ani jejich obsah zákonem regulovány. Nepsaným zákonem ale je, že komunální strategické rozvojové plány jsou vždy v souladu s rozvojovým programem kraje. Obecně platí, že rozvojové dokumenty obcí/měst jsou mnohem konkrétnější a v praxi využívanější než krajské dokumenty – zpravidla stanovují nejen rozvojové priority a opatření, ale také konkrétní projekty a aktivity a slouží potom k jejich přípravě a finančnímu plánování. Je ale nepsaným pravidlem, že strategický/rozvojový plán města/obce by měl být vždy v souladu, resp. nikoli v rozporu, s programem rozvoje územního obvodu daného kraje. Možnosti jejich realizace je zkoordinována s finančními prostředky, které jsou v rozpočtu obce k dispozici.

4. Porovnání systémů územního plánování v Česku a v Sasku

V této kapitole jsou shrnuty pouze nejvýznamnější rozdíly a shody obou plánovacích systémů v obou zemích

SHODY

Cílem územního plánování v obou zemích je **udržitelný územní rozvoj**.

Probíhá na **různých úrovních**, kdy jsou na státní, regionální ale i obecní úrovni pořizovány odpovídající dokumenty, případně plány, z nichž vycházejí **právně závazná ustanovení** pro územní plánování a rozvoj podřízené úrovně / podřízených úrovní. Pořizování této právně závazné plánovací dokumentace pro stát a regiony je povinným úkolem k tomu určených orgánů. Naproti tomu v obou zemích neexistuje povinnost obcí, pořádat územní plány, případně regulační plány.

Z důvodů zapojení České republiky a Saska do evropské legislativy je přitom nutno dbát evropských předpisů, díky čemuž existuje v oblasti požadavků na procesy spojené s pořizováním územně plánovací dokumentace, řada shodných rysů. V obou zemích je tak povinné **projednání s veřejností**, i když toto projednání probíhá různým způsobem. Na obou stranách také na státní a regionální úrovni existuje obecná povinnost **hodnocení vlivu dokumentace na životní prostředí** včetně hodnocení jejich vlivu na územní systému NATURA 2000.

VÝZNAMNÉ ROZDÍLY

Formálně se oba systémy odlišují tím, že zatímco v České republice je systém **trojstupňový** (stát, kraj, obec), v SRN má **čtyři stupně** (spolek, stát-země, region, obec). Německé územně – plánovací dokumenty na spolkové úrovni s výjimkou územních plánů pro výlučnou ekonomickou zónu (pás o šířce ne více než 200 námořních mil od základních linií, od nichž se měří šíře pobřežního moře – pozn. překladatele) nebo významné projekty dopravní infrastruktury přesahující spolkové země, nejsou právně závazné. Mají tak pouze neformální charakter a slouží jako svým způsobem koncepce a rámcové zadání především pro orientaci spolkových zemí v oblasti územního plánování a rozvoje. Pro zjednodušení plánovacího procesu existuje v Sasku zákonná možnost sloučit úroveň regionálního plánu a územního plánu města (obce) do jedné úrovně – ten se pak nazývá „regionální územní plán“. Pro tento dokument však zatím ani v Sasku neexistuje praktický příklad.

Pro zajištění spolehlivého základu pro formální plánovací dokumenty existuje v České republice na úrovni krajské a na úrovni obce s rozšířenou působností zpracovat územně analytické podklady, v nichž jsou systematicky zpracovávány a z hlediska udržitelného rozvoje hodnoceny výsledky **sledování příslušného území**.

V Sasku platí tato povinnost pouze pro úroveň spolkové země, kdy se jednou během volebního období překládá Zemskému sněmu Zpráva o stavu rozvoje území o realizaci územních plánů a o tendencích rozvoje. Kromě toho ale i regionální plánovací svazy průběžně sledují území tak, aby mohly plnit své úkoly v oblasti plánování.

Kromě formálního územního plánování hraje na všech úrovních regionálního rozvoje v České republice důležitou úlohu strategické plánování, kdy pro něj existuje i samostatná legislativní norma v podobě zákona o podpoře **regionálního rozvoje**. Dokumenty strategického plánování jsou pořizovány pro definované správní jednotky a jsou často rovněž doplňovány sektorovými rozvojovými koncepcemi a jejich realizace je zajištěna finančními prostředky z rozpočtu kraje.

Oproti tomu v Sasku vznikají regionální rozvojové koncepce zpravidla na základě dohod několika obcí nebo i okresů o spolupráci. Vznikají pro velmi rozdílná území a nejsou tak vázány na hranice plánovacích regionů (pro které jsou příslušné regionální plánovací svazy). Jejich cílem je podporovat interkomunální spolupráci a koordinaci mezi obcemi či okresy v oblasti úkolů a témat, která jsou na lokální úrovni řešitelná těžko nebo vůbec ne. Finanční zajištění opatření, která jsou v těchto koncepcích definována, zpravidla není dáno.

Všechny územně plánovací nástroje na úrovni státu, kraje a obce podléhají v Česku jak obsahově, tak procesně jednomu stavebnímu **zákonu** (včetně souvisejících vyhlášek). V Sasku je územní plánování legislativně upraveno spolkovým právem (Zákon o územním plánování - Raumordnungsgesetz) a zemským právem (Saský zákon o zemském plánování - Sächsisches Landesplanungsgesetz). Směrné stavební plánování obcí podléhá stavebnímu zákoníku jako spolkovému zákonu, platnému pro celé území spolkové republiky.

V Sasku se jak Zemský rozvojový plán, tak i regionální plány zpracovávají na **období platnosti** v délce zhruba deseti let. Konkrétní lhůta zákonem upravena není. Plány jsou však v případě potřeby aktualizovány i v kratších intervalech buď ve svých jednotlivých částech nebo celé. V České republice je pro státní úroveň (Politika územního rozvoje) zákonem stanovena lhůta 4 roky, kdy musí příslušné ministerstvo (Ministerstvo pro místní rozvoj) vládě předložit „Zprávu o uplatňování Politiky územního rozvoje“, na jejímž základě se rozhodne o aktualizaci nebo pořízení nového dokumentu. Pro regionální úroveň (kraje) je tato lhůta stanovena na 2 roky, pro obecní úroveň 4 roky.

Zatímco zpracovatelé územně plánovacích dokumentací a územně plánovacích podkladů jsou v České republice vždy projektanti, kteří musejí být pro tuto činnost odborně autorizováni Českou komorou architektů, v Sasku zpracovává i **obsahy plánů** administrativní část regionálních plánovacích svazů sama a není tak zodpovědná pouze za řízení celého procesu.

Zatímco v Sasku je v oblasti **projednání s veřejností** pouze předepsáno, že návrh plánu je nutno měsíc veřejně vyvěsit a poskytnout veřejnosti možnost k odevzdání stanovisek, v České republice má veřejná správa navíc za povinnost uskutečnit veřejné projednání s prezentací a projednání obsahů plánů.

V České republice musí být Zásady územního rozvoje (srovnatelné s regionálními plány v Sasku) podrobeny nejen hodnocení jejich vlivu na životní prostředí, ale kromě toho i jejich hodnocení z hlediska udržitelného rozvoje, kdy se kromě ekologických hodnotí i ekonomické a sociální aspekty. Hodnocení vlivu na životní prostředí je zpravidla součástí tohoto hodnocení z hlediska udržitelného rozvoje.

Jak regionální plány, tak i územní plány měst a obcí a v případě, že takovýto územní plán neexistuje, pak i regulační plány vyžadují v Sasku po jejich **schválení** příslušným pořizovatelem ještě následného schválení příslušným orgánem právního dozoru. V Česku tomu tak není.

V Česku neexistují **specifické územní plány pro dílčí regiony (hnědouhelné plány)**, které jsou v Sasku zaměřeny specificky na těžbu hnědého uhlí a následnou sanaci těchto velkoplošných devastovaných prostorů. Veškeré s tím související problémy a konflikty ve využití území je nutno vyřešit v rámci Zásad územního rozvoje daného kraje.

Rychlý přehled všech definovaných územně plánovacích dokumentů a jejich podstatný charakter je uveden v připojené tabulce obr. č. 12, ve které jsou jednotlivé plánovací úrovně navzájem porovnány.

5. Glosář

5.1 Německá terminologie územního plánování¹

OSY

Nástroje územního plánování charakterizované spojením dopravních a zásobovacích cest (pásová infrastruktura) a s různě hustým sledem koncentrace osídlení.

Podle úkolu a charakteru se rozlišují spojovací osy a rozvojové osy.

Nadregionální spojovací osy jsou podle Zemského rozvojového plánu (kapitola 2.6) celostátně důležité osy, které představují územní propojení saských aglomerací a vyšších center s vyššími centry a aglomeracemi sousedních spolkových zemí a zahraničních států i zapojení do evropských sítí. Síť nadregionálních spojovacích os je doplněna sítí regionálních spojovacích nebo rozvojových os (členění zelených předělů), které v aglomeracích plní převážně funkce uspořádání a ve venkovském prostoru pak převážně rozvojové funkce.

SMĚRNÉ STAVEBNÍ PLÁNOVÁNÍ

Celkové územní plánování na úrovni obcí.

Rozlišuje se mezi přípravnými směrnými stavebními plány (územní plány měst a obcí) a závaznými směrnými stavebními plány (regulační plány).

Příslušnou legislativní normou je stavební zákoník (BauGB).

SPECIFICKÉ FUNKCE OBCÍ

Specifické funkce obcí jsou funkce dominující hospodářskému a sociálnímu charakteru obce, která není centrálním místem. Tyto funkce svým účinkem na strukturu území značně přesahují funkce vlastní obce a nebo v základních centrech představují výrazně vyšší funkci oproti ostatním úkolům základního centra. Za specifické funkce obcí se považují zejména vzdělávání, podnikání, cestovní ruch, přeshraniční spolupráce a doprava. Odpovídající ustanovení jsou zpravidla obsažena v regionálních plánech v případě, kdy je z pohledu územního plánování odůvodněna potřeba regulace přesahující místní úroveň. V případě odpovídajícího účinku („vyzařování“) této funkce v území však existuje i možnost vymezení v Zemském rozvojovém plánu. Funkce se obcím přiřazují, určují. V případě zvláštního zájmu z hlediska rozvojové politiky dojde k jejich stanovení v Zemském rozvojovém plánu (například funkce lokality s úkoly v oblasti obrany).

Opatření v duchu zajištění nebo rozvoje funkce obce jsou v necentrálním místě nad rámec vlastního rozvoje obce přípustné (Zemský rozvojový plán, kap. 2.4).

HNĚDOUHELNÝ PLÁN

V regionech s těžbou hnědého uhlí se pro každý povrchový důl vypracovává hnědouhelový plán (pro doly, které jsou již uzavřené nebo se mají uzavřít, pak jako rámcový sanační plán). Hnědouhelové plány mají obsahovat zejména údaje o hranicích těžby, ovlivnění podzemní vody, o povrchovém uspořádání, rekultivaci a rozvoji krajiny.

Hnědouhelový plán je dílčím regionálním plánem.

DIGITÁLNÍ KATASTR ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ (DIGROK)

Katastr územního plánování je celostátní plošně vytvořený soubor map v digitální podobě, do kterého se zanášejí plány a opatření relevantní pro územní plánování v aktuálním stavu, pokud jsou důležité pro územní plánování a zemské plánování. Povinný obsah je stanoven v příloze Saského zákona o zemském plánování.

Digitální katastr územního plánování je veden Zemským ředitelstvím.

VLASTNÍ ROZVOJ

Rozvoj obce, z kterého se vychází při posouzení potřeby plochy určené k zastavění. Ten vyplývá z přirozeného vývoje obyvatelstva a z nároků místního obyvatelstva na bydlení, z nároků místních podniků a podniků služeb (Zemský rozvojový plán, kap. 2.4).

VHODNÉ OBLASTI

Oblasti, ve kterých určitá opatření nebo možnosti využití významná pro území, které je nutno posuzovat urbanisticky v souladu s § 35 stavebního zákoníku neodporují jiným zájmům, které jsou pro dané území významné, přičemž jsou taková opatření nebo možnosti využití vyloučeny na jiném místě v oblasti, na kterou se plán vztahuje (§ 8 odst. 7 č. 3 zákona o územním plánování).

Podle § 2 odst. 1 věta 3 saského zákona o zemském plánování může dojít k vymezení vhodných oblastí ve výše uvedeném smyslu pouze společně s vymezením prioritních oblastí ve prospěch daného užívání.

POŽADAVKY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Ve smyslu zákona o územním plánování jsou požadavky územního plánování cíle územního plánování, zásady územního plánování a ostatní požadavky územního plánování (§ 3 odst. 1 č. 1 zákona o územním plánování).

Ostatní požadavky územního plánování jsou aktuálně připravované cíle územního plánování, výsledky formálních řízení o zemském plánování jako např. územně-plánovací řízení a stanoviska relevantní pro zemské plánování.

¹ Pojmy, související se zemským rozvojovým plánem 2003 budou v rámci aktualizace Zemského rozvojového plánu podrobeny evaluaci.

ODBORNÉ PLÁNOVÁNÍ, RELEVANTNÍ PRO ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Plánování podle odborných zákonů na různých úrovních plánování (spolek, jednotlivé spolkové země, komunální úroveň), které ovlivňuje požadavky na území nebo územní rozvoj nebo funkce oblasti (např. doprava, technické zásobování, likvidace odpadů, podpora hospodářství, bytová výstavba, rozvoj měst, zemědělská politika a ochrana životního prostředí).

ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA / OBCE

Přípravný směrný stavební plán pro celé území obce, který zobrazuje z hlediska obce žádoucí rozvoj a využití půdy (území).

VOLNÁ KRAJINA

Prostor mimo oblasti osídlení. V tomto prostoru se mají rozvíjet krajinné nebo ekologické funkce.

ZÁSADY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Výroky o rozvoji, uspořádání a zajištění území je zadání či norma pro následné rozhodování. Zásady územního plánování (§ 3 odst. 1 č. 3 zákona o územním plánování) lze formulovat zákonem nebo jako ustanovení v územním plánu (§ 7 odst. 1 a 2). Zásady územního plánování musí být respektovány všemi veřejnými nositeli plánování při vytváření plánů a opatření významných pro území i při rozhodování orgánů veřejné správy při schvalování záměrů soukromých subjektů v rámci procesu zvažování dle ustanovení příslušných předpisů (§ 4 zákona o územním plánování).

ZELENÝ PŘEDĚL

Malá oblast volné krajiny pro ochranu rekreačních funkcí v blízkosti osídlení a jako prevence srůstání blízko ležících oblastí osídlení, zejména v souvislosti s osami. Zelené předěly jsou cíli územního plánování.

Viz také regionální zelený pás (Zemský rozvojový plán 2003, kap. 5.1).

ZPRÁVA O ROZVOJI ZEMĚ

Zpráva, kterou podává vláda saskému zemskému sněmu v každém volebním období o stavu rozvoje země, realizaci územních plánů a o vývojových tendencích (§ 17 saského zákona o zemském plánování).

ZEMSKÝ ROZVOJOVÝ PLÁN

Souhrnný a nadřazený územní plán pro celou spolkovou zemi. Obsahuje zásady a cíle územního plánování pro územní uspořádání a rozvoj a představuje celkovou koncepci pro spolkovou zemi, obsahující rovněž zadání, normy pro regionální plánování (regionální plán), přičemž zahrnuje i odborné plánování významné pro území. Vedoucím resortem je Saské státní ministerstvo vnitra.

ZEMSKÉ PLÁNOVÁNÍ

Ta část veřejné správy ve spolkových zemích, která vytváří souhrnné, nadmístní, nadřazené programy a plány odpovídající zásadám územního plánování a koordinuje plány a opatření významná pro území.

VENKOVSKÝ PROSTOR

Kategorie území zahrnující ty části Saska, které vykazují nižší hustotu osídlení. Hospodářská struktura venkovského prostoru je charakterizována jednotlivě umístěnými průmyslovými a podnikatelskými subjekty a vyšším podílem počtu zaměstnanců v zemědělství a lesnictví (ve srovnání s ostatními územími).

KRAJINNÉ PLÁNOVÁNÍ

Nástroj plánování pro ochranu přírody a péči o krajinu. Krajinné plánování zajišťuje mj. ochranu, péči a rozvoj funkcí přírody a krajiny. Je uspořádáno stejně jako celkové územní plánování (územní plánování) do tří úrovní (krajinný program, rámcový krajinný plán, komunální krajinný plán). Územní plány přebírají v Sasku rovněž funkce krajinného plánování na odpovídající úrovni (tzv. primární integrace).

METROPOLITNÍ REGION

Hustě zabydlené aglomerace s minimálně 1 milionem obyvatel, které se z hlediska ekonomických kritérií jako je konkurenceschopnost, vytváření hodnot, ekonomická síla a příjmy – vyvíjejí mimořádně dynamicky a současně jsou mimořádně významné i z hlediska mezinárodního.

KONFERENCE MINISTRŮ, MAJÍCÍCH V GESCI ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Grémium pro spolupráci mezi Spolkem a jednotlivými spolkovými zeměmi, na kterém ministři a senátoři SRN a spolkových zemí (zodpovídající za územní plánování a zemské plánování) diskutují o zásadních a sporných otázkách územního plánování a zemského plánování a vydávají doporučení. Konference ministrů k tomu přijímá usnesení a doporučení. Bezprostřední právní závaznost však tato usnesení a doporučení nemají.

STŘEDNÍ OBLAST

Spádová oblast středního centra.

UDRŽITELNÝ ÚZEMNÍ ROZVOJ

Základní představa o územním plánování podle § 1 odst. 2 zákona o územním plánování. Udržitelný územní rozvoj harmonizuje sociální a hospodářské nároky na území s jeho ekologickými funkcemi a vede k trvalému plošně vyváženému uspořádání.

PŘILEHLÁ OBLAST

Spádová oblast základního centra.

VYŠŠÍ OBLAST

Spádová oblast vyššího centra.

HODNOCENÍ VLIVU PLÁNU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Je hodnocením možných vlivů záměrů, které mohou nastat v důsledku jejich vymezení v plánu. Hodnocení je dle Směrnice (ES) 2001 / 42, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí povinné i pro pořizované nebo aktualizované územní plány.

PLÁNOVACÍ REGION

Území, pro které se pořizuje samostatný územní plán pod státní úrovní (regionální plán). Plánovací regiony jsou stanoveny v Saském zákoně o zemském plánování. V současné době jsou v Sasku vymezeny čtyři plánovací regiony.

PRIMÁRNÍ INTEGRACE

Primární integrace znamená, že se s krajinným programem a rámcovým krajinným plánem zachází jako s částí příslušných územních plánů. Ve Svobodném státě Sasko přebírá zemský rozvojový plán současně i funkci krajinného programu a regionální plány přebírají i funkci rámcových krajinných plánů tak, jak je jejich pořízení stanoveno v platných zákonech na ochranu přírody.

PLÁNY A OPATŘENÍ VÝZNAMNÉ PRO ÚZEMÍ

Plány včetně územních plánů, záměrů a ostatních opatření, prostřednictvím kterých dochází k využívání území nebo které budou mít vliv na územní rozvoj nebo funkci území včetně veřejných finančních prostředků, které jsou pro to plánovány (§ 3 odst. 1 č. 6 zákona o územním plánování).

MONITORING ÚZEMÍ

Činnost zemského plánování, v rámci které se průběžně evidují, systematizují a vyhodnocují veškeré vývojové tendence, které jsou pro území významné.

ÚZEMÍ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI ZEMSKÉHO PLÁNOVÁNÍ

Území, ve kterých kvůli jejich poloze, velkoplošné těžbě nebo zvláštním ekologickým zátěžím zaostaly životní podmínky nebo předpoklady rozvoje ve srovnání s průměrem v zemi nebo ve kterých lze takové zaostávání očekávat.

Sem patří zejména příhraniční oblasti (okresy) na hranici s Polskem a Českou republikou a oblasti po těžbě hnědého uhlí, černého uhlí, rud a uranu (Zemský rozvojový plán 2003, kap. 3.3).

KATEGORIE ÚZEMÍ

Území, která vykazují značně jednotnou strukturu, a jejichž žádoucí rozvoj je proto nutno řešit jednotně. V Zemském rozvojovém plánu 2003 (kap. 2.5) se rozlišují následující kategorie území: aglomerace, hustěji osídlená oblast ve venkovském prostoru a venkovský prostor.

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Je nadřazené plánování přesahující místní úroveň, za účelem uspořádání a rozvoje území. Úkol územního plánování je stanoven v § 1 odst. 1 zákona o územním plánování.

ORGÁNY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Orgány územního plánování jsou zemské orgány, které mají v kompetenci zemské plánování a realizaci územních plánů. Nejvyšším orgánem územního a zemského plánování v Sasku je Saské státní ministerstvo vnitra, vyšším orgánem územního plánování je Zemské ředitelství.

ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOLOŽKY

Ustanovení v odborných zákonech a směrnících, dle kterých je nutno v případě plánů a opatření významných pro území, nutno zohlednit požadavky územního plánování.

ÚZEMNÍ PLÁNY

Územní plány jsou souhrnné plány přesahující hranice obcí i oborů podle § 8 a § 17 zákona o územním plánování (§ 3 odst. 1 č. 7 zákona o územním plánování). Mají právně závazný účinek.

Ve spolkových zemích se pořizuje jeden územní plán pro území celé spolkové země (celostátní územní plán) a dále se pořizují územní plány pro dílčí oblasti spolkových zemí (regionální plány) (§ 8 odst. 1). V Sasku je celostátním územním plánem zemský rozvojový plán.

ÚZEMNĚ – PLÁNOVACÍ ŘÍZENÍ

Formální řízení pro kontrolu slučitelnosti záměru významného pro území s požadavky územního plánování a s platnými plány a harmonizace se záměry ostatních veřejných a ostatních nositelů plánování. Výsledkem je územně plánovací posouzení. Toto posouzení musí být dle platných předpisů zohledněno při rozhodování místních orgánů o přípustnosti.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Souhrn všech aktivit pro rozvoj dílčích oblastí především na základě interkomunální spolupráce.

Orgány územního plánování a regionální plánovací svazy působí na realizaci územních plánů. Za účelem posílení regionálního rozvoje podporují spolupráci veřejných a soukromých subjektů, které jsou pro realizaci směřované. To může probíhat zejména v rámci regionálních rozvojových koncepcí, popř. integrovaných regionálních adaptačních strategií a jejich realizací a podporou dobrovolné spolupráce se sousedními plánovacími regiony, zeměmi a zahraničními státy. (Legislativní norma: § 13 zákona o územním plánování a saského zákona o územním plánování).

REGIONÁLNÍ PÁS ZELENĚ

Souvislá oblast volné krajiny v blízkosti osídlení s odlišnými ekologickými funkcemi nebo rekreačními možnostmi v přírodě, která se nesmí zastavět nebo využívat v rozporu s její funkcí. Regionální pásy zeleně představují cíle územního plánování. Viz. také zelený předěl (Zemský rozvojový plán 2003, kap. 5.1).

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ KONCEPCE (REK)

Komunální hranice přesahující neformální (právně nezávazná) koncepce pro koordinaci aktivit, jejímž účelem je rozvoj kooperačního prostoru, zejména pro adaptaci na požadavky demografického vývoje.

REGIONÁLNÍ PLÁNOVACÍ SVAZY

Regionální plánovací svazy jsou subjekty veřejného práva, na které jsou Saským zákonem o zemském plánování přeneseny úkoly v oblasti regionálního plánování. Členy svazu jsou města na úrovni okresu a okresy. Ve Svobodném státě Sasko existují následující regionální svazy (viz obr. 1)

- Regionální plánovací svaz Lipsko – Západní Sasko (RPV Leipzig-Westachsen),
- Plánovací svaz regionu Saská Kamenice (Planungsverband Region Chemnitz),
- Regionální plánovací svaz Horní Polabí/Východní Krušnohoří (RPV Oberes Elbtal/Osterzgebirge)
- Regionální plánovací svaz Horní Lužice – Dolní Slezsko (RPV Oberlausitz-Niederschlesien).

REGIONÁLNÍ PLÁN

Regionální územní plán. Územně a věcně dotváří zemský rozvojový plán a obsahuje zásady a cíle územního plánování pro územní uspořádání a rozvoj pro určitý plánovací region. Je pořizován příslušným regionálním plánovacím svazem. Je zásadním spojovacím článkem mezi nadmístními představami o rozvoji země a konkrétním určením využití území na místní úrovni (směrné stavební plánování).

RÁMCOVÝ SANAČNÍ PLAN

Viz. hnědohelný plán

HLAVNÍ OBLASTI SÍDLENÍHO ROZVOJE

Regionálně a nadregionálně významná místa např. pro průmysl a podnikání, velkoplošná volnočasová zařízení a dopravní zařízení. Plochy vymezené pro průmysl a podnikání by neměly být menší než 25 ha. Jejich stanovení se provádí plošně v regionálních plánech v případě, kdy je potřeba úpravy odůvodněna z hlediska územního plánování. Formování v rámci směrného stavebního plánování musí být realizováno dle konkrétní potřeby (Zemský rozvojový plán 2003, kap. 5.1).

OSTATNÍ POŽADAVKY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Požívané cíle územního plánování, výsledky formálních postupů zemského plánování, jako například územně – plánovacího řízení a stanoviska zemského plánování (§ 3 odst. 1 č. 4 zákona o územním plánování).

SÍTĚ MĚST

Formy spolupráce obcí určitého regionu nebo sousedních regionů s tím, že obce vystupují jako partneři, takže rovnoprávně propojují a doplňují své schopnosti a potenciál, aby mohly lépe společně plnit své úkoly.

SDRUŽENÍ MĚST

Sdružení několika obcí uvedené v územním plánu s cílem společného výkonu funkce centrální obce.

Sdružení centrálních obcí (vyšší centra) je tvořeno dvěma nebo více obcemi, které na základě své polohy, srovnatelného počtu obyvatel a v své výkonnosti a vybavenosti centrálních obcí a specifického charakteru spádové oblasti společně vykonávají funkci vyššího centra.

Sdružení centrálních obcí (střední a základní centra) je tvořeno dvěma nebo více obcemi, které na základě své sousedící polohy nebo přímé stavební souvislosti, rozdělení funkcí centrálních obcí a stále spolupráce podle § 204 odst. 1 stavebního zákoníku společně vykonávají funkci centrální obce (Zemský rozvojový plán 2003, kap. 2.3).

NOSITELÉ VEŘEJNÝCH ZÁJMŮ

Správní orgány nebo subjekty, kterým jsou zákonem přiděleny veřejné úkoly. V případě, že se některý ze soukromých nebo veřejných záměrů dotýká jejich oblastí působnosti, je nutno je v souladu s příslušnými zákony zapojit.

HUSTĚJI OSÍDLENÁ OBLAST VE VENKOVSKÉM PROSTORU

Kategorie území zahrnující části venkovského prostoru, které vzhledem ke svému historicky podmíněnému podnikatelskému nebo průmyslovému rozvoji, příp. vzhledem k pozdějšímu extenzivnímu rozšiřování průmyslu vykazují vysokou hustotu obyvatelstva i přes chybějící jádra, typická pro velká města (Zemský rozvojový plán 2003, kap. 2.5).

AGLOMERACE

Kategorie území zahrnující velkoplošné oblasti okolo vyšších center s vysokou koncentrací obyvatelstva, obytných budov, pracovišť, tratí, zařízení a institucí technické a sociální infrastruktury a s vysokou vnitřní provázaností (Zemský rozvojový plán 2003, kap. 2.5).

SPÁDOVÁ OBLAST

Oblast, jejíž obyvatelstvo je převážně zásobováno z příslušné centrální obce (obchod, služby, infrastruktura). Podle stupně vybavenosti se rozlišují vyšší oblast, střední oblast a přílehlá oblast.

SÍDELNÍ A ZÁSOBOVACÍ JÁDRA

Část obce, která vzhledem ke své stávající funkci, příslušným možnostem rozvoje, dosažitelnosti (u centrálních obcí pro obyvatelstvo ve spádové oblasti) a vzhledem ke svému dopravnímu spojení veřejnou hromadnou dopravou nabízí předpoklady pro zajištění obyvatelstva (u centrálních obcí pro obyvatelstvo ve spádové oblasti) v únosné vzdálenosti od obytných oblastí. Sídelní a zásobovací jádra jsou stanovena v regionálních plánech v případě, kdy je potřeba nadmístní úpravy odůvodněna z hlediska územního plánování.

HODNOCENÍ VLIVU V SOULADU SE SMĚRNICÍ (EHS) 92/43

Hodnocení možného významného poškození typů životních prostorů dle Přílohy I Směrnice (EHS) 92/43 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a životních prostorů druhů dle Přílohy II této Směrnice a ptačích oblastí, vymezených dle Směrnice (EHS) 79/409 o ochraně volně žijících ptáků, které může nastat v důsledku vymezení, obsažených v plánu, které je nutno provést při pořizování a aktualizaci územních plánů.

VYHRAŽENÉ OBLASTI

Oblasti, v nichž je třeba určitým, pro území významným funkcím a formám využití při zvažování s konkurenčními formami využití, pro území významnými, přikládat zvláštní váhu (§8 odst. 7 č. 2 zákona o územním plánování). Tyto oblasti jsou zásadami územního plánování.

PRIORITNÍ OBLASTI

Oblasti, pro které jsou předpokládány určité, pro území významné funkce nebo využití, vylučující v tomto území jiné využití v případě, že toto jiné využití není s těmito prioritními funkcemi, využitím či cíli územního plánování slučitelné (§8 odst. 7 č. 1 zákona o územním plánování). Tyto oblasti jsou cíli územního plánování.

OBLAST PŮSOBNOSTI, MÍSTNÍ

Oblast přesahující vlastní spádovou oblast ve smyslu zajištění obyvatelstva, ve které mají být rozvojové úkoly přednostně zajišťovány zpravidla výše postavenými centrálními obcemi vzhledem ke svému územnímu uspořádání (např. rozšiřování centrálnosti pracovních příležitostí).

CENTRÁLNÍ OBCE

Obce, které vzhledem k počtu obyvatel, velikosti spádové oblasti, poloze v území, funkci a komplexnosti vybavení představují ústřední místa hospodářského, sociálního a kulturního života ve Svobodném státě Sasko. V souladu se svou funkcí a začleněním do systému centrálních obcí přebírají úkoly za obce ve své spádové oblasti, příp. ve své oblasti působnosti. V Zemském rozvojovém plánu 2003 (zemský rozvojový plán) jsou stanovena vyšší a střední centra a v regionálních plánech pak základní centra (Zemský rozvojový plán 2003, kap. 2.3).

ŘÍZENÍ O ODCHYLCE OD CÍLE

Řízení, v rámci kterého se rozhoduje, zda je možno se z pohledu územního plánování odchýlit od cíle (v daném případě i několika cílů) územního plánování. To je přípustné pouze tehdy, pokud není dotčen základní rámec plánu. Oprávněni požádat o odchylku od cíle jsou orgány a osoby dle soukromého práva, které jsou povinny zohlednit cíl, u něhož by mělo dojít odchýlení.

CÍLE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Závazná zadání ve formě územně a věcně určených nebo určitelných, nositelem plánování definitivně zvažovaných ustanovení v textové nebo výkresové podobě v územních plánech pro rozvoj, uspořádání a zajištění území (§3 odst. 1 č. 2 zákona o územním plánování). Cíle územního plánování musí veřejné subjekty respektovat ve svých plánech a opatřeních významných pro území (§4 zákona o územním plánování). Kromě toho existuje povinnost přizpůsobení směrného stavebního plánování cílům územního plánování (§1 odst. 4 stavebního zákoníku).

5.2 Česká terminologie

LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ jsou omezení vyplývající z právních předpisů, nebo podle nich stanovené nebo vyplývající z vlastností území (např. ochranné pásmo silnice, hranice natury 2000). K prosazování cílů a úkolů územního plánování jsou určeny nástroje územního plánování.

PROGRAM ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU KRAJE (PROGRAM ROZVOJE KRAJE) DEFINOVÁN JAKO ZEJMÉNA:

- analýza hospodářského a sociálního rozvoje územního obvodu kraje,
- charakteristika slabých a silných stránek jeho jednotlivých částí a hlavní směry rozvoje,
- vymezení regionů, jejichž rozvoj je třeba podporovat s ohledem na vyvážený rozvoj kraje, spolu s uvedením oblastí, na něž má být podpora zaměřena včetně navrhovaných opatření,
- úkoly a priority v rozmístění a rozvoji občanské vybavenosti, infrastruktury, životního prostředí, sociální politiky, vzdělávání a dalších odvětví v jeho samostatné působnosti.

NÁSTROJE ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE:

- **Priority územního plánování kraje** jsou vymezené základní zásady, na které je nutno brát zřetel při další územně plánovací činnosti (zpracování dokumentací, územní rozhodování).
- **Rozvojová oblast** je vymezována v územích, kde jsou soustředěny aktivity mezinárodního a republikového významu a krajského významu a kde existují v souvislosti s tím zvýšené požadavky na změny v území.
- **Rozvojové osy** propojují jednotlivé rozvojové oblasti a vyjadřují tak význam rozvoje souvislého mezilehlého území, kde existují v souvislosti s tím zvýšené požadavky na změny v území.
- **Specifická oblast** vymezuje souvislé území většího rozsahu (více obcí), které vykazuje vyšší míru problémů z hlediska udržitelného rozvoje území. **V těchto územích je nutno vytvářet intenzivnější podmínky pro rychlejší hospodářský rozvoj.**
- **Plocha (lokality) nadmístního významu** je plocha, která pro svůj charakter, rozsah a význam (zahrnuje nebo ovlivňuje více obcí nebo celé části kraje) vyžaduje ochranu, zajištění podmínek a vytváření předpokladů pro realizaci záměrů programů strategického plánování rozvoje kraje.
- **Koridor nadmístního významu** je vymezený koridor, který chrání území pro realizaci veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšného opatření nadmístního (krajského) významu.
- **Územní rezerva** je plocha vymezená za účelem prověření možnosti budoucího využití plochy pro záměr nadmístního významu.
- **Nadregionální ÚSES** jsou vymezené plochy a koridory nadregionálního významu.
- **Regionální ÚSES** jsou plochy a koridory nižšího regionálního významu. Doplňují nadregionální ÚSES.
- **Veřejně prospěšná stavba** je regionálně významnou stavbou, která je natolik regionálně významná, že je nutno ji zdůraznit vymezením v ZÚR a umožnit její realizaci i s využitím institutu vyvlastnění nebo předkupního práva.
- **Veřejně prospěšné opatření** je opatření nestavební povahy (např. ÚSES), které je natolik regionálně významné, že je nutno jej zdůraznit vymezením v ZÚR a umožnit její realizaci i s využitím institutu vyvlastnění nebo předkupního práva.

REGULAČNÍ PLÁN: je nepovinný nástroj, kterým se může stanovit v řešené ploše podmínky pro vymezení a využití pozemků a pro prostorové uspořádání zástavby na těchto pozemcích (regulační plán se zpracovává na část území obce a je tedy podrobnější než územní plán viz. § 61 stavebního zákona). Obsahuje textovou a grafickou část.

Platnost RP:

- RP na žádost má platnost 3 roky.
- U RP z podnětu není platnost stanovena.

RP pořizuje na základě kompetencí:

- 1) úřad územního plánování nebo kvalifikovaný obecní úřad (vydává zastupitelstvo obce),
- 2) krajský úřad (vydává zastupitelstvo kraje),
- 3) újezdni úřad na území vojenského újezdu (vydává Ministerstvo obrany).

STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ rozvoje území je stejně jako územní plánování jedním ze strategických nástrojů pro správu daného území (státu, obce, kraje). Jde o proces, ve kterém se:

- hodnotí současná situace území a možné vývojové trendy
- stanovují cíle a indikátory rozvoje území
- vypracovává strategie či plány k dosažení těchto cílů a indikátorů
- stanovují postupy pro monitorování výsledků (evaluační) a přijímání opatření.

STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR – je střednědobý dokument strategického plánování, na období 3–7 let, který formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje potřebná východiska a stanovuje rozvojové cíle a zásady pro vypracování regionálních programů rozvoje.

ÚSES: územní systém ekologické stability krajiny je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability.

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY (ÚAP):

Zpracování ÚAP je povinné – vychází ze stavebního zákona.

Aktualizují se každé 2 roky.

ÚAP pořizují na základě svých kompetencí:

- 1) obecní úřad s rozšířenou působností (úřad územního plánování) pořizuje ÚAP pro celé správní území obecního úřadu s rozšířenou působností (tzv. „ÚAP obcí“), projednávají se v Radě obcí pro udržitelný rozvoj,
- 2) krajský úřad pořizuje ÚAP za celé území kraje (tzv. (ÚAP kraje“), projednávají se v zastupitelstvu kraje,
- 3) na území vojenských újezdů pořizuje ÚAP újezdni úřad, jsou projednávány Ministerstvem obrany ČR.

Územně plánovací dokumentace jsou posuzovány/hodnoceny z hlediska vlivu na udržitelný rozvoj území, jehož součástí je hodnocení vlivu na životní prostředí a na územní soustavu Natura 2000. Vyhodnocení vlivu ÚPD na udržitelný rozvoj území je složeno z vyhodnocení vlivu koncepce na vyvážený vztah územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území (viz. úkoly územního plánování).

Natura 2000: Posouzení vlivu koncepce na Naturu 2000 provádí autorizované osoby. Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami.

Hodnocení vlivu koncepce na životní prostředí (tzv. SEA) se provádí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Jedná se o řízení, jemuž podléhají koncepce vymezené zákonem, jejichž provedením by mohlo být ovlivněno životní prostředí. Účelem procesu je získat objektivní odborný podklad pro schvalování koncepce podle zvláštních právních předpisů.

ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ PODKLADY (ÚPP):

tvoří

- a) územně analytické podklady,
- b) územní studie.

Tyto obsahují textovou a grafickou část.

Závaznost: slouží jako podklad k pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace, jejich změně a pro rozhodování v území (§ 25 stavebního zákona).

Územní plán:

Je základním dokumentem obce stanovující základní koncepci rozvoje obce (§ 43 stavebního zákona). Obsahuje textovou a grafickou část.

Povinnost aktualizovat ÚP je každé 4 roky. Je možné provádět změny ÚP.

ÚP pořizuje na základě kompetencí:

- 1) úřad územního plánování nebo kvalifikovaný obecní úřad (vydává zastupitelstvo obce),
- 2) újezdni úřad na území vojenského újezdu (vydává Ministerstvo obrany).

Územní plánování je stejně jako strategické plánování jedním ze strategických nástrojů pro správu daného území (státu, obce, kraje). Územní plánování obsahuje následující cíle a úkoly:

Cíle územního plánování (§ 18 stavebního zákona)

- 1) Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.
- 2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Za tím účelem sleduje společenský a hospodářský potenciál rozvoje.
- 3) Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.
- 4) Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

Úkoly územního plánování (§ 19 stavebního zákona)

- 1) Úkolem územního plánování je zejména:
  - a) zjišťovat a posuzovat stav území, jeho přírodní, kulturní a civilizační hodnoty,
  - b) stanovovat koncepci rozvoje území, včetně urbanistické koncepce s ohledem na hodnoty a podmínky území,
  - c) prověřovat a posuzovat potřebu změn v území, veřejný zájem na jejich provedení, jejich přínosy, problémy, rizika s ohledem například na veřejné zdraví, životní prostředí, geologickou stavbu území, vliv na veřejnou infrastrukturu a na její hospodárné využívání,
  - d) stanovovat urbanistické, architektonické a estetické požadavky na využívání a prostorové uspořádání území a na jeho změny, zejména na umístění, uspořádání a řešení staveb,
  - e) stanovovat podmínky pro provedení změn v území, zejména pak pro umístění a uspořádání staveb s ohledem na stávající charakter a hodnoty území,
  - f) stanovovat pořadí provádění změn v území (etapizaci),
  - g) vytvářet v území podmínky pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a to přírodě blízkým způsobem,
  - h) vytvářet v území podmínky pro odstraňování důsledků náhlých hospodářských změn,
  - i) stanovovat podmínky pro obnovu a rozvoj sídelní struktury a pro kvalitní bydlení,
  - j) prověřovat a vytvářet v území podmínky pro hospodárné vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů na změny v území,
  - k) vytvářet v území podmínky pro zajištění civilní ochrany,
  - l) určovat nutné asanační, rekonstrukční a rekultivační zásahy do území,
  - m) vytvářet podmínky pro ochranu území podle zvláštních právních předpisů 4), 12) před negativními vlivy záměrů na území a navrhopvat kompenzační opatření, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,
  - n) regulovat rozsah ploch pro využívání přírodních zdrojů,
  - o) uplatňovat poznatky zejména z oborů architektury, urbanismu, územního plánování a ekologie a památkové péče.
- 2) Úkolem územního plánování je také vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje, zásad územního rozvoje nebo územního plánu na vyvážený vztah územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území (dále jen „vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území“; jeho součástí je posouzení vlivů na životní prostředí zpracované podle přílohy k tomuto zákonu a posouzení vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast, pokud orgán ochrany přírody svým stanoviskem takovouto vliv nevyloučil.

Zkratky:

ORP – obecní úřad obce s rozšířenou působností

Pořizovatel-orgán obce/kraje, který pořizuje ÚPD, ÚPP

PÚR – politika územního rozvoje

RP – regulační plán

ÚAP – územně analytické podklady

ÚP – územní plán

ÚPD – územně plánovací dokumentace

ÚPP – územně plánovací podklady

ÚS – územní studie

ÚSES – územní systém ekologické stability

ÚÚP – úřad územního plánování (§ 6 stavebního zákona)

VPS – veřejně prospěšná stavba

ZÚR – zásady územního rozvoje

6. Použitá literatura

6.1 Odkazy na literaturu pro popis německého / saského systému plánování

- Raumordnung und Landesentwicklung in Sachsen; Broschüre/ Onlinepublikation
Herausgeber: Sächsisches Staatsministerium des Innern, 1. Auflage, November 2004 (Územní plánování a zemský rozvoj v Sasku, brožura / on-line publikace, vydavatel: Saské státní ministerstvo vnitra, 1. vydání, listopad 2004)
- Raumordnungsgesetz (ROG) vom 22. Dezember 2008, Bundesgesetzblatt Jahrgang 2008 Teil I Nr. 65 vom 30. Dezember 2008 (Zákon o územním plánování ze dne 22. prosince 2008, spolková sbírka zákonů, ročník 2008, část I, č. 65 ze dne 30. prosince 2008)
- Gesetz zur Raumordnung und Landesplanung des Freistaates Sachsen (Landesplanungsgesetz – SächsLPLG) vom 11. Juni 2010, Sächsisches Gesetz- und Verordnungsblatt Nr. 8 vom 5. Juli 2010 (Saský zákon o zemském plánování ze dne 11. června 2010, Saská sbírka zákonů a nařízení č. 8 ze dne 5. července 2010)
- Landesentwicklungsplan Sachsen 2003 (Zemský rozvojový plán Saska 2003)
- Stavební zákoník (Baugesetzbuch (BauGB)) ve znění vyhlášky ze dne 23. září 2004 (spolková sbírka zákonů (BGBl.) I str. 2414), naposledy změněný čl. 1 Zákona ze dne 22. července 2011 (spolková sbírka zákonů I str. 1509). und Landesentwicklung in Sachsen; Broschüre/Onlinepublikation
Herausgeber: Sächsisches Staatsministerium des Innern, 1. Auflage, November 2004

6.2 Použitá Literatura a Zdroje Česká republika

- Urbanismus a územní rozvoj, 1-2/2009, Ministerstvo pro místní rozvoj a ÚUR (Urbanismus u. Raumentwicklung, 1–2/2009, Ministerium für Regionalentwicklung u. Institut für Gebietsentwicklung)
- Program rozvoje Karlovarského kraje 2007–2013, www.kr-karlovarsky.cz (Bezirksentwicklungsprogramm des Bezirks Karlsbar 2007-2013)
- zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje ve znění pozdějších předpisů (Gesetz Nr. 248/2000 GS über die Unterstützung der Regionalentwicklung in der Fassung späterer Vorschriften)
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (Gesetz Nr. 183/2006 Sb., über Raumplanung und Bauordnung (Baugesetz), i in der Fassung späterer Vorschriften)
- vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci způsobu evidence územně plánovací činnosti (Verordnung Nr. 500/2006 GS, über raumanalytische Unterlagen, über die Raumplanungsdokumentation und über das Verfahren zur Erfassung der Raumplanungstätigkeit)
- vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů. (Verordnung Nr. 501/2006 GS über allgemeine Anforderungen an die Raumnutzung, in der Fassung späterer Vorschriften)
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. (Gesetz Nr. 500/2004 GS, Verwaltungsordnung, in der Fassung späterer Vorschriften)
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů. (Gesetz Nr. 129/2000 GS über die Bezirke (kraje), in der Fassung späterer Vorschriften)

Impressum

Vydavatel

(jako Lead Partner projektu CROSS-DATA, financovaného z programu EU Cíl 3)

Saské státní ministerstvo vnitra (Sächsisches Staatsministerium des Innern) Odbor zemského rozvoje a kartografie (Abteilung – Landesentwicklung, Vermessungswesen)
Referát evropského územního plánování a regionálního rozvoje (Referat – Europäische Raumordnung, Regionalentwicklung)

Wilhelm-Buck-Straße 2, 01097 Dresden
E-mail: regionalentwicklung-eu@smi.sachsen.de
www.smi.sachsen.de

STAATSMINISTERIUM
DES INNERN

Projektoví partneři v Německu

Sächsisches Landesamt für Umwelt,
Landwirtschaft und Geologie
www.smul.sachsen.de/lfulg

Planungsverband Region Chemnitz
www.pv-rc.de

Regionaler Planungsverband Oberes Elbtal/
Osterzgebirge
www.rpv-elbtalosterz.de

Regionaler Planungsverband Oberlausitz-Niederschlesien
www.rpv-oberlausitz-niederschlesien.de

Projektoví partneři v České republice

Karlovarský kraj
www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz

Ústecký kraj
www.kr-ustecky.cz

Liberecký kraj
www.kraj-lbc.cz

Redakce – německá verze:

Saské státní ministerstvo vnitra
Regionální plánovací svaz Horní Polabí / Východní Krušnohoří

Redakce - česká verze:

Karlovarský kraj
Sven Dietrich – překladatel

Uzávěrka:

31. srpna 2011

Do textu bylo zapracováno sloučení tří zemských ředitelství do Zemského ředitelství Sasko (§ 6 Saského zákona o organizaci veřejné správy ze dne 25. listopadu 2003, upraveno dle stavu k 1. březnu 2013)

Vyobrazení a grafy:

Viz použítá literatura a zdroje

Úprava:

Reklamní agentura VOR Werbeagentur GmbH spol. s r.o. Drážďany

Tisk:

Lößnitz-Druck, Radebeul

Náklad:

1. vydání, březen 2012
1.500 výtisků

Copyright:

Tato publikace je chráněna autorským právem. Veškerá práva k použití textů a obrazů, také jejich částí a jejich zpracování elektronickými systémy jsou vyhrazena vydavatelí. Reprodukce publikace nebo jejích částí, je možný pouze s předchozím svolením vydavatele.

Publikace byla vytvořena s nejvyšší možnou péčí. Za její obsah a správnost nelze přijmout žádné záruky.

Poznámka k distribuci:

Tato publikace je poskytována zdarma a není určena k prodeji. Nesmí být použita pro účely volební agitace. Stejně tak nesmí být použita ani bez časového vztahu k některým budoucím volbám způsobem, který by mohl být chápán jako stranický postoj vydavatele ve prospěch jednotlivých politických uskupení.

Projekt CROSS-DATA na Internetu: www.cross-data.eu

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

DEUTSCHLAND, FREISTAAT SACHSEN / NĚMECKO, SVOBODNÝ STÁT SASKO			TSCHECHISCHE REPUBLIK / ČESKÁ REPUBLIKA			
Institution / InSTITUTE	Dokument (Raumordnung / Raumplanung) <i>Dokument (územní plánování)</i>	Dokument (im Sinne der Regionalentwicklung) <i>Dokument (ve smyslu regionálního rozvoje)</i>	Institution / InSTITUTE	Dokument gemäß Gesetz Nr. 183/2006 GBL (Baugesetz) / <i>stavební zákon č. 183/2006 Sb.</i>	Dokument gemäß Gesetz Nr. 248/2000 GBL (Gesetz über die Förderung der Regionalentwicklung) / <i>zákon o podpoře regionálního rozvoje č. 248/2000 Sb.</i>	
Zentrale Ebene <i>Centrální úroveň</i>	Bund: / <i>Spolek:</i> Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung <i>Spolkové ministerstvo pro dopravu, stavebnictví a rozvoj měst</i>	Raumordnungspläne bei besonderem Bedarf - für Standortkonzepte ausgewählter Verkehrsinfrastrukturen von länderübergreifender Bedeutung - zur Konkretisierung ausgewählter Grundsätze der Raumordnung optionales, formelles Dokument <i>nepovinný, formální dokument</i> Územně plánovací dokumentace v případě specifické potřeby - pro účely územních koncepcí, přesahujících hranice spolkových zemí - pro vybraná zařízení dopravní infrastruktury - za účelem konkretizace vybraných zásad územního plánování	Leitbilder der Raumentwicklung <i>Modelové představy územního rozvoje</i> optionales, informelles Dokument <i>nepovinný, neformální dokument</i>	<i>Vláda ČR / Ministerstvo pro místní rozvoj ČR</i> Regierung der Tschechischen Republik / Ministerium für Regionalentwicklung	<i>Politika územního rozvoje ČR (PÚR)</i> Politik der Raumentwicklung <i>povinný, formální dokument</i> obligatorisches, formelles Dokument	<i>Strategie regionálního rozvoje ČR (SRR)</i> Strategie der Regionalentwicklung <i>povinný, neformální dokument</i> obligatorisches, informelles Dokument
	Ministerkonferenz für Raumordnung (MKRO) <i>Konference ministrů, majících v gesci územní plánování</i>					
	Land: Spolková země: Sächsisches Staatsministerium des Innern (SMI) <i>Saské státní ministerstvo vnitra</i>	Landesentwicklungsplan (LEP) <i>Zemský rozvojový plán</i> obligatorisches, formelles Dokument <i>povinný, formální dokument</i> (Fachbeitrag Landschaftsprogramm als ökologische Grundlage) <i>(odborná část: krajinný program jako ekologický podklad)</i> Landesentwicklungsbericht (LEB) als Teil der Raumbewertung / <i>Zpráva o rozvoji území jako součást monitoringu území</i> obligatorisches, informelles Dokument <i>povinný, neformální dokument</i>				
Regionale Ebene <i>Regionální úroveň</i>	Regionaler Planungsverband (RPV) <i>Regionální plánovací sdružení</i>	Regionalplan (RPL) <i>Regionální plán</i> obligatorisches, formelles Dokument <i>povinný, formální dokument</i> (Fachbeitrag Landschaftsrahmenplan als ökologische Grundlage) <i>(odborná část: rámcový krajinný plán jako ekologický podklad)</i> Braunkohlenplan als Teilregionalplan für Gebiete von Braunkohlentagebauen <i>Hnědouhelný plán jako dílčí regionální plán pro území, postižená těžbou hnědého uhlí</i> obligatorisches, formelles Dokument <i>povinný, formální dokument</i>	Regionale Entwicklungskonzepte <i>Regionální rozvojové koncepce</i> optionales, informelles Dokument <i>nepovinný, neformální dokument</i> (Planungsträger sind in der Regel Kooperationsverbände mehrerer Gemeinden oder auch Landkreise) <i>(Pořizovateli jsou zpravidla kooperační sdružení několika obcí nebo také okresy)</i>	<i>Kraj / Krajský úřad</i> Bezirk/Bezirksamt	<i>Územně analytické podklady</i> Raumanalytische Unterlagen <i>povinný, neformální dokument</i> obligatorisches, informelles Dokument <i>Zásady územního rozvoje (ZÚR)</i> Grundsätze der Raumentwicklung <i>povinný, formální dokument</i> obligatorisches, formelles Dokument <i>Regulační plány (RP) kraje</i> Bebauungspläne mit überörtlicher Bedeutung <i>nepovinný, formální dokument</i> optionales, formelles Dokument	<i>Program rozvoje kraje (PRK)</i> Bezirksentwicklungsprogramm <i>nepovinný, neformální dokument</i> optionales, informelles Dokument
Lokale Ebene (Gemeindeebene) <i>Místní úroveň (obecní)</i>	Gemeinde <i>Obec</i>	Flächennutzungsplan (FNP) für das gesamte Gebiet einer Stadt / Gemeinde <i>Územní plán města / obce pro celé území města / obce</i> optionales, formelles Dokument/ <i>nepovinný, formální Dokument</i> (Landschaftsplan als ökologische Grundlage) <i>(krajinný plán jako ekologický podklad)</i>	Integrierte Stadtentwicklungskonzepte / Dorfentwicklungskonzepte <i>Integrované koncepce rozvoje měst / koncepce rozvoje vesnice</i> optionales, informelles Dokument <i>nepovinný, neformální Dokument</i>	<i>Obec / Obecní úřad obce s rozšířenou působností, Obecní úřady</i> Gemeinde / Amt der Gemeinde mit erweiterten Wirkungsbereich / Gemeindeämter	<i>Územně analytické podklady – pro území více obcí</i> Raumanalytische Unterlagen – für mehrere Gemeinden <i>povinný, neformální dokument</i> obligatorisches, informelles Dokument	<i>Strategické plány a další rozvojové dokumenty</i> Strategische Pläne und weitere Entwicklungsdokumente <i>nepovinné, neformální dokumenty</i> optionale, informelle Dokumente
		Bebauungsplan (B-Plan) Regulační plán obligatorisches, formelles Dokument <i>povinný, formální dokument</i>				

Erklärung / Vysvětlivky: *formell* ein verbindliches Dokument mit festgelegter Struktur des Inhalts | *formální* je závazný dokument s danou obsahovou strukturou | *informell* ein Dokument, welches nicht verbindlich, dessen Einhaltung aber wünschenswert ist | *neformální* je dokument, který není závazný, ale jeho dodržování (plnění) je žádoucí
obligatorisch es besteht eine Pflicht des jeweiligen Planungsträgers zur Aufstellung dieses Dokuments | *povinný* Pořizovatel je povinen takovýto dokument pořídit | *optional* die Aufstellung des jeweiligen Dokuments erfolgt auf freiwilliger Basis | *nepovinný* pořízení daného dokumentu je dobrovolné

Obrázek 12: Porovnání systémů územního plánování v Česku a v Sasku